

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью Йорк. Четвер, 14-го Марца 1907. Число 11.

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, March 14, 1907. No. 11.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Фебруар 1907.

За померших членів, їх жінок і за случай каліцтва:

Відд. 2. Іван Горошак, умер 14-го Януара 1907 року.....	1000 дол.
Відд. 96. Іосиф Кміціньский, умер 24 Януара 1907.....	1000
Відд. 1. Андрей Дарбовский, умер 16-го Януара 1907.....	1000
Відд. 1. Семан Худинця, умер 27-го Януара 1907.....	1000
Відд. 33. Дмитро Степчук, умер 7-го Фебруара 1907.....	500
Відд. 33. Ева Ядвах, жена Осипа, умерла 23-го Ноембра 1906.....	400
Відд. 10. Марія Кузяк, жена Дмитра, умерла 26-го Януара 1907.....	400
Відд. 19. Марія Беньо, жена Онуфрія, умерла 28-го Януара.....	400
Відд. 46. Катерина Загора, жена Варнави, умерла 7-го Фебруара 1907.....	400
Відд. 67. Катерина Солян, жена Михайла, умерла 12-го Фебруара 1907.....	400

Разом 6500.00

Платня головних урядників за Фебр. 155.00

Адміністрація „Союза“ за Фебр. 83.83

Весь розхід виносить 6738.83

Розмет платить 7.144 членів записаних на ціле посмертне і 631 членів записаних на пів посмертного.

Крім того кожний член платить за орган „Союза“ по 10 центів, на Фонд Резервовий по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 цент.

Разом платить: член на ціле посмертне \$1.05 цент. а на половину посмертного 60 цент.

К. Кирчів, предсідатель. С. Ядловский, секретар.
А. Шаршонь, касієр.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Марець.

14	Ч.	Евдокій
15	П.	Теодота свт.
16	С.	Зенона. Евтроп.
17	Н.	Сиріуст. Герас.
18	П.	Копона
19	В.	42 Муж. в Амер.
20	С.	Сфрема, Павла

Всі члени Союзу які не дістають точно „Свободи“ зволіють сейчас подати місцевим секретарам свій новий а також старий адрес—а місцевий секретар відомше їх рекордовому секретарови на адресу:

Mr. Theo. Labowsky,
Box 76, Jersey City, N. J.
або впрост до редакції „Свободи“.

Похибка.

В отсім числі „Свободи“ на стор. 7-ій в списі новоприступивших членів „Союза“ надруковано мильно вісто в Фебруару — в Січню 1907 року.

В Фані Рівер, Масс. завязало ся дня 20-го Січня 1907 нове брацтво сьв. Йоана Крестителя. Вписало ся досить членів; до уряду вибрано: І. Ковальчик предс., П. Кіндзера васт. предс., М. Кіндибалюк секр. фін., Я Криса секр. проток, і І. Рихвіцький касієр.

Дня 28-го Лютого с. р. постигло в Ньюарку, Н. Дж. Л. Мельнича ванятого

у фабриці капелюхів страшне нещасте. Через його неосторожність захопив його пас від колеса і поторопив в так страшний спосіб що нещасний згинув на місци. Небіщак походив з села Вибудова, бережанського повіту, з Галичини, та на жаль не належав до ніякої організації. Се один дальший з тих тисячів примірів рускої байдужности, де на всякі зазиви і пресьби, щоби вписати ся до якої небудь організації заедно відказує ся: на що мені здоровому асекурації, або я тут думаю вмирати і т. д. і т. д. Крайна пора раз уже прозріти і покінчити з усею рутенською байдужністю.

Гр. Б.
член Р. Н. С.

З Вінніпег, Канада, пишуть, що оден Русин Каракочук, заложив „емплоймент“ офіс на спілку з другими Русинами. Офіс при головній улиці Мейн стріт. — Вибори провінції Манітоби скінчились. Консервативна партія знов в урядованю. Махери виборчих заробили, бо подаючи рахунок писали, що на тім і на тім мітингу випили пива тільки а горівки аж за 20 і 30 дол., чого навіть ніхто не видів (зн. горівки).

Але що їм шкодить прираховувати до свої кишені і робити Русинів подвійними піяками. От скандали і копець.

В Скрантон, Па. став виходити релігійний місячник п. з. „Домашній Приїтель“. Передплата на рік 1 дол. Друкуєсь етимольогією і мішаниною української та московської мови. Адрес: Box 3, Scranton, Pa.

В Перт Амбою, Н. Дж. робота іде але. Много людей е без занятя.

Вибори до австрійского парламенту, які відбувати-муть ся на підставі вселюдного, безпосередного, рівного і тайного голосованя вже призначено урядом. В цілій державі, з виїмком Дальматії і Галичини головні вибори визначені на 14-го мая, а тісніші на 23-го мая. В Галичній вибори розділені на чотири части: 1) в одній часті сільських виборчих округів головні вибори назначені на 14-го мая, тісніші на 31-го мая, а треті, колиб показала ся їх потреба, на 4-го червня; 2) в другій часті сільських виборчих округів головні вибори назначені на 17 мая, а дальші дні виборів на 24 і 31 мая; 3) в одній часті мійських виборчих округів головні вибори на 17 мая, тісніші на 24 мая; 4) в другій часті мійських округів головні вибори на 23 мая, а тісніші на 31 мая. Значить, головні вибори в Галичині назначені не на один день, так як се має місце в цілій державі, а в три дні: на 14, 17 і 24 мая. Се наслідок окремої ухвали, яку приняв парламент заходама „Польского Кола“, щоб в Галичині розложено вибори на три дні. Ся ухвала має се на меті, щоб галицько-шляхоцким властям які переводять вибори було зручніше розбивати та красти при виборах.

В станіславівскім повіті в Галичині появила ся еміграційна горячка до Канади. Селяни з Ямниці, Боднарова, Павелча і Тяжова випродують срунти за безцін і утівають за море.

Оден німецький езуїт Бодевіг і монахині „сестра“ Анна заложили в Маріявельд (Бельгія) вляштор, що мав займати ся вихованем дітий „тайного“ походження. Та люди в околиці вавжажали, що діти в тайний спосіб кудсь вникають, та взагалі густо-часто вмирають. Се дійшло

до відома белг. уряду, о дначе уряд не мішав ся в сараву (крук крукови ока не видзьобе). Доперва на интервенцію уряду прускою справу просліджено і показалоь, що „братчики і сестрички“ позбувались в „знавий“ спосіб дітий, а родичам казали платити кшта вихованя цілі літа. Вляштор запечатано а банду арештовано.

В Красноярску, на Сибірі ішов улицею з кількома своїми товаришами генерал Козелевский, комендант тамтешної залози, та зі сміхом розповідав їм, що того дня одержав лист, у жому писано, що того дня о 5-ій годині вечером вмир. Кажучи се витягнув годинник зі словами: „Дявіть, вже 6 а година, а я еще живу“! В сій хвили заступив їм дорогу якийсь чоловік і крикнув: „Стой!“, а як цо Козелевский станув, чоловік сей стрілив до нього два рази в револьверу. Генерал пав мертвий на місци а убійця утік. І так слова листу сповнили ся, хотя і о цілу годину пізнійше.

Недавно розстріляно в Одесі чотирох молодих жидів яко анархістів — комуністів. В недовій однак показало ся, що се була стапна помилка, та що они зовсім не винні. Мати двох розстріляних в розпука дістала помішаня ума.

Недавно померла в марицькім шпитали (Іспанія) М. Й. Мета у поважному віці 125 літ; іменно побачила вона ствітло днєвне 7-го падолиста 1781 р. І не она одна стоїть зі своїм віком самітно у Іспанії: у сьому краї бачимо більше таких примірів. Перед недавним часом умерла у місті Малага жінка, яка прожила 114 літ. В порівнаню з сими двома Іспанцями являє ся Француз М. Робіно зі своїми 107 літами еще зовсім молоденьким. В попередних віках Англіїці могли почванити ся також довговічними людьми. У XVI. віці два Англіїці: Джеркинс і Робінс дожили навіть 172-ого року життя. Робінс дожив навіть тої приятности, що бачив свою жінку в 161 році життя. За часів Якова І. померла Кат. Десмондс в 142 весні життя. Не менче прославив ся живучий в XVII. віці Олд Пар, який дочислив ся 152 літ. Він оженив ся доперва яко статочний молодець, дійшовши до 120 літ... В нашім віці тим подібні слу-

чай правдоподобно, уже не лучають ся...

Обчислено, що миш з'уміє в одній секунді перебігти 500 кроків, отже потрафляб в одній минуті перебігти просторонь 30 тисяч кроків. Наколиб кінь умів так скоро бігти, то можнаб на ньому в одній годині перебути просторонь 200 миль.

Для арештованих руских студентів у Львові:

Русини з Вінніпег, Канада, на руки А. Б. Новака: Антін Каракоцук \$1.50; по 50 цент.: Мих. Попович Березинський, Мир. Стецишин, Анд. Сліпченко, Гаврило Сліпченко, Арій Новак, Д. Ферлей, Ів. Ферлей, Волод. Пивидковский; по 25 цент.: Іван Оропко, Ф. Боднар. Разом 6 дол.

На руки п. Г. Мостового в Ансонії, Конн. зложили: по 25 цент.: Волод. Прислоцкий, Петро Язлюк, Домінка Каролишин, Іван Кубасяр, Іван Смеречняк, Клянцко Аффін; Гр. Мостовий 50 цент. Разом 2 дол. К. Кирчів Джерві Ситі, Н. Дж. 1 дол.

Іван Сурилко 1 дол. На крестинах в Нью-Йорку для руских академиків за почином п. Дипша зложили слідуєчі доб.: по 1 дол.: Ст. Чеснок, О. Чайка, Д. Дитсель, А. Дитсель; І. Олишко II. 50 цент.; І. Яновский 25 цент.; по 20 цент.: С. Ягело, М. Малацький і С. Осціславский; по 15 цент.: М. Сидор, Ф. Павлина і І. Олишко; по 10 цент.: А. Ханаско, М. Чуба, Е. Васічко, І. Дмитривна, М. Чуба, М. Олишко і Ф. Павлина. Разом \$6.50.

Яцко Руданич, Джерві Ситі, Н. Дж. 1 дол. В Ансонії, Конн. зложили: о. Ст. Макар 10 дол., Ів. Боршнович 5 дол., Н. Н. 1 дол. При парастасі відсьпіванім о. Ст. Макаром за душу бл. п. о. А. Бончевского зложили зібрані в церкві парафіяни \$35.30. Разом \$51.30.

Панько Моца, Форт Еддрюс, Масс. 1 дол. З Марбел Мавнтайн, Н. С. Канада 14 дол. О. Д. Добротвір, Йонкерс, Н. Й. 5 дол. Петро Ярема, Нью-Йорк, Н. Й. 2 дол. Н. Н. 1 дол. І 41 О. Н. Підгорецький, Савт Форк, Па. 5 дол.

В Брентфорд, Онт., Кан. зложили жертви слідуєчі: по 5 дол.: Стефан Вовкович і А. Воробель; Мих. Понтуо 1 д.; Стефан Пестрак 75 цент.; по

50 цент.: Никола Яськів, Іван Саварин, Никола Завійський, Васько Романчак, Никола Юрчак, Іван Юрчак; Михайло Кастремець 30 цент.; по 25 цент.: Іван Гоменюк, Станіслав Букшак, Михайло Мадраш, Федор Данилюк і Митро Яковець; Михайло Кавалко 15 цент.; по 10 цент.: Михайло Лейтар і Стефан Лико. Разом \$16.65.

З Офендел, Па., коло Плиматв жертвували. По 1 дол.: Олекса Крайківский, Дмитрій Придів, Юрій Басараб, Григорій Вілоує, Олекса Даків, Григорій Ільчук і Ілько Гуменюк; по 50 цент.: Дмитрій Муцак, Петро Ткачів, Володимир Яремків, Михайло Кудіньский, Захарій Федунік, Григорій Сенюк, Григорій Шанд, Олекса Крайківский молод., Федько Басараб і Василь Прокопів. Разом 125.45 дол.

Попередно зложено 184.22 Сума 309.67

Всім жертводателям сердечне спасибі!

Дальші жертви просимо присилати як найскорше, бо справа нагляча.

Редакція „Свободи“.

За Бурсу в Йонкерс. Н. Й. о. Н. Підгорецький, Савт Форк, Па. 2.50 дол.

За Страйковий фонд о. Н. Підгорецький, Савт Форк, Па. 5 дол.

ЗБОРИ Н. ДОМУ.

Отсім подає ся до відомости всіх спільників „Народного Дому“, що загальні збори сею товариства відбудуть ся в Четвер дні 21 Марта 1907 о 7-ій годині вечер. під числом 123 Сасекс Стр. Джерві Ситі, Н. Дж. о. Н. Стуртинський, голова. С. Ядловский, секретар. Н. Шаршонь, касієр.

ОСТОРОГА.

З Перт Амбою, Н. Дж. доносить нам п. Андрій Федорук, що тім місті збанкрутовав оден жидівский банк. Банк той приймав від людей гроші і не вислав їх через 3 місяці. Коли люди стали ходити до банку і за грішми допитувати — жидок утік. З тим банком робили інтерес передовсім Русини. Кільком Русинам в Рогатиньского повіту пропало 2.000 долларів а про других і не казати.

— Уго пришло вам дєкладні адреси своїх визначених перебуваючих в Америці, току вишлите в проректі або малу Австрій або Американку, або красну книжку до мого.

John Nemeth,
457 Washington Str. New York City.
Кольи посилаете адреси, нашіть, уважительно оглошане в „Свободі“.

Владимір Леускоб.

Бура загортка.

I.

Новий льокатор Анни Степановни Протасової, був для неї передовсім тому приємним, що він майже ніколи не пересаджував дома. Заєдео був „по дорозі“ як то він сам звик був висказувати ся.

Кожного рана виходив з дому а вертав відтак до перва пізно в ночи, або доперва досвіта; раз забирав зі собою показивані в папір книжки і папери, тознов приносив їх звідкись домів. Від часу до часу — по найбільше в неділі та свята — збирались у него робітники і салдати; вони приходили один за другим і питали ся шепотом в передпокою, боязливо і в низьким поклоном, чи Іван Захаріч дома. А як прийшли в числі десять—п'ятнадцять, то годі можна було почувти, що в середині говорять лиш Іван Захаріч; він говорив тоді з малими перервами, цілі дві-три години, читав щось, оповідав та об'ясняв. Його гості мали все при відході поважні лица, а не виходили всі нараз, лиш поодинокі або по два, в перестанках по п'ять до десяти хвиля.

Анна Степановна знала о що ходить і до якого рода людей належала її кімната. Її рідний син сидів в в'язниці „Крести“ вже пів року за такі самі поступки, і коли лишень споглянула вона на свого льокатора, то годі хитала головою і співчутливо казала: „Дуже бою ся, аби й ви там не пішли, де мій Колюшка мучить ся. Ви вже трохи загорячі“.

А льокатор сьміяв ся і жартом відповідав:

„Ми всі там підемо, любя Анна Степановна. І для вас знайде ся там місце... Не журіть ся — там місця для всіх...“

„Що ж може така стара жінка, як я... Як би я була ще молодшою... але тепер не можна про се думати...“

„З вас гарна жінка, Анна Степановна; позвольте, що поцілую вашу руку...“

І льокатор цілував її суху жилисту руку; а вона зворушена мовила:

„Люблю вас і таких, як ви... тільки то болить мене, що ви трудите ся для всіх, між тим коли вам занятю за все буде лиш — в'язниця...“

„Та ми хочемо для всіх умерти, моя, любя, добра...“

„Ет, що!“ — Анна Степановна зробила розпучливий рух рукою, опісля зовсім зворушена вернула до своєї кімнати, щоб там потайки дати волю своїм сльозам і тузі за сином Колюшкою, за тим сином, котрого нагадував так дуже її льокатор з ясною, кучерявою борідкою, з глибокими очима, м'яким голосом і великою та сильною поставою.

II.

Добра жінка так була полюбила молодця серед тих трох тижнів, відколи у неї мешкав, що він так їй бракував підчас своєї неприсутности, як би був її рідним сином; але як він вернув знова домів, то вона була все радісна і говорила:

„Ну слава Богу, що ви знов тут!... Я вже так журила ся, а думала вже, — що ті жерці вікниці німали мого красивця, мого Івана Захаріча!...“

А Іван Захаріч обнимав її люблячо і казав:

„Моя мати, бачте, так само любя і чесна як я... Лиш вона далеко від мене...“

І його лице ставало сумне та задумчаве...

Стара жінка висказувала йому часто своє співчуте, що він іменно в столиці не має жадної кривної душі, хоча він сам ніколи з жалем про се не згадував.

„Хто ж може знати, що може стати ся з молодим чоловіком! Яканебудь слабість, нещасте... А довкола лиш чужі люди і від нікого ні помочи не діждеш ся, ні поради, ні любови... Ах, як то прецінь тяжко жити самотнім сиротом...“

І вона гляділа сумно на „сироту“ та згадувала рівночасно свого Колюшку: „Як же прецінь ведеться йому там у в'язниці між чужими і йому ворожими людьми?“

Одного дня успокоїв її Іван Захаріч. Він одержав письмо від своєї матери з далекої провінції, в яким вона писала, що його вуйко а її брат, Семен Гавріліч Гаврілов живе в столиці. Дізнала ся про се случайно і просила свого сына вивідатись про адресу свого вуйка і відвідати його. Її повідали, що він в державній службі і заробляє багато грошей. При нагоді міг би він також протегувати Івана Захаріча і вистаратись йому о якунебудь посаду...

Ся комбінація розсердила лиш Івана Захаріча. „Нарешті зробить мене несподівано міністром!“ сказав сьміючись.

Він ніколи не бачив того вуйка і не відчував також особливої потреби його віднайти, хоча тим був би врадував свою матір. Однак зайнятий зовсім своїми справами відкладав він шукане з дня на день, а як Анна Степановна йому про се коли згадувала, то він

махав рукою і говорив нервовно:

„Потім... пізніше... Не маю на се часу...“

III.

Одного дня прикликав Іван Захаріч Анну Степановну до себе і, коли вона вступила до кімнати, сказав їй, стоячи при вікні:

„Ходіть сюди, серце, та гляньте на двір!“

Вона приступила близько і обоє виглядали довго з вікна.

„Се — злий знак“, промовив Іван Захаріч і його лице зблідло.

Йшов дощ, а на улиці було темняво і мрачно як при надході вечера. Тротуари, дахи блистили з під дощу, що йшов безустанно. Люди перебігали перелякані і скулені, лиш один однісінький чоловік ходив тротуаром повільним кроком там і назад; він обертав ся на всі сторони і споглядав на вікна кам'яниці, немов би очікував когось.

Мав загортку невиразної бурої барви і округлий капелюх з широкими крисами. Він робив непоказне вражіння, ціле його убране було старе і зношене а до того перемокле, і виглядав досить нужденно та нещасливо. Мав лице надвичайно округле і плоске, волосі і бороду темночорну, очи зелені, а повіки і брови жовті. Його статура змозилій, тяжкій, звисаючої одежі нагадувала стоногу, що виповзла з вохкої, темної пивниці.

„Подумайте Анно Степановно“, сказав Іван Захаріч — не відвертаючи очей від вікна, се індивідуум проходить ся там і назид вже третій день і споглядає на наші вікна. Крім того слідав він за мною на улиці вже два рази, та я опукав його оба рази, прогнаною ся через одні підсіне. Та се агент тайної поліції, щобсьте знали — шпiон, що живе з своєї мерзоти, значить шпiонства та зради...“

IV.

По короткій павзі говорив він далше:

„Мене мають на сці, то певно. Тепер треба бути обережним... Прикро мені, що мушу розстатися з вами, Анно Степановно, однак нема тут жадного иншого виходу; я переберусь на инше мешкане і мушу постаратися о новий паспорт... Се вже буде четвертий...“

„Може зміните своє родинне назвище?“

„Очевидно! Се догідніше!... Найперше був я Гаврілов, опісля Шелябін, потім Іванов а тепер Бачаров... Се уведе їх в блуд, а мені дасть змогу два-три місяці спокійно жити і працювати...“

Того дня вернув льокатор домів вчасніше, як звичайно. Прийшов коло сьомої вечерою і виглядав страшно зворушений та з'огиджений. Він приніс купу карток і гукнув ще в передпокою на перестрашену Анну Степановну, скидаючи тимчасом свій плащ:

„Запаліть но, серце в печі... Нині будуть гості у нас — тож мушу трохи „поспрятати“...“

Між тим коли Анна Степановна робила огонь в печі, шпирив він в своїй малім куфрі, в столику і в шафі з книжками, вишукуював папери і книжки, клав їх разом та оповідав їй, що йому дучило ся.

„Зближаю ся до нашої дому, в тім бачу ту саму бурю загортку, що ми перше бачили. Він стоїть передімною, оглядає мене і сьміхаєсь іронічно. Мене бере злість до тої степені, що дуже радо був би я кинув ся на него і дав би йому в твар... І певно тому, що мої руки зі злости дрожали, вихопила ся з моїх рук отся пачка паперів на землю; при тім розвивав ся клунок і всі папери розсипали ся по тротуарі. Починаю їх збирати з великим доспіхом, таквінци й бура загортка коло мене. Прискакує до мене і відзиває ся з милою усьмішкою:

„Позвольте, що вам можу...“ Бачу, що програва я — і остаточно згоджую ся... „Прошу допоможіть мені“, кажу, а він подає мені кистки і каже сьміючись: „Ви зводили нести прокламації... ха, ха, ха!“

Я позбирав скоро все і протис ся чим скорше через браму. Відтак виглядав я з поза дверей. Та він без довгого намислу вскочив до повозки і шепнув щось ізвощикови — очевидно: „До тайної поліції!“ Опісля щез.

V.

В печі тріскав огонь; Іван Захаріч присів до печі на підлогу і кидав видобуті папери в огонь. „Ах, що за шкода!“ повтаряв він, передітаючи зором кожний листок, заки його кинув в огонь.

„Се виключно потрібні листи...“

„Якжеж мені вас жалі!“ промовила сумно Анна Степановна. „Вас, любий, замкнуть і будете у в'язниці мучитись, як мій Колюшка, не бачучи ні людей, ні божого світа...“ Вона почала плакати і притулила рубець фартуха до очей.

„І коли буде тому кінець, Господи Боже; колиж перестануть ловити людей мов псів і їх всаджати до в'язниці?“

Іван Захаріч був готов із „прятанем“; встав і сказав весело, витіаючись:

„Зараз, зараз, серце, всьому буде кінець... Та тепер напиймо ся чаю... О десятих або одинадцятій бу-

дуть они тут перно. Тож маємо часу доволі!...“

На столі шепотів самовар; стакани бренькали. Іван Захаріч жартував, сьміяв ся, однак з його вигляду можна було міркувати, що йому тяжко на серці, і що він хоче себе розірвати. Анна Степановна гляділа на него, охкала, а сльози текли їй безустанно по лицю.

„Ви таки не віднашли вуйка“, відговорила ся несподівано, надумуючись, „прецінь був би бодий трохи поміг“...

Лькатор усьміхнув ся, зморщив чоло і лизг бурмотів.

„Так, так... поміг...“

Видно було, що він щось знав, та не хотів про се говорити.

Анна Степановна бояла ся його випитувати. Як був в злім гуморі, то старала ся переривати розмову, бо знала, що нічого не дінає ся від него. І тепер вдоволила ся також сям, що охкала і мовчала, хоча цікавість не давала їй супкою.

Іван Захаріч потонув в мовчанці і дивив ся перед себе. Потім хитнув головою, немовби хотів вистарпати чорні думки та сказав поважно:

„Анно Степановно, нині пережнете щось інтересне і поучаюче...“

О пів до одинадцяти відозвав ся дзвінок. Анна Степановна отворила двері. Іван Захаріч почув стукіт чобіг кількох людей. Хтось запитав грубо:

„Се ви влательська мешканя, Ана Степановна Протасова?“

А другий м'який голос назвав його родинне імя, Іван Захаріч появил ся в передпокою.

„Отсе я“, промовив, „прошу увійти“.

„З припоручення тайної поліції...“

„Знаю“, перебив йому Іван Захаріч, „мешкаю тут, а осьде мої річі, шукайте“.

VI.

Вісьмох людей ступило до кімнати: комісар поліції, два інспектора, два поліцаї, два „дворники“ і ще один мужчяна, що умістав ся в дверях і там стояв увесь час. Іван Захаріч посервонів нараз, як його побачив і підніс ся зі свого місця зворушений; однак вапавував над собою знов і упав в своє крісло. Тепер розпочала ся довга і втомлива процедура домашньої ревізії. Комісар гребав в шуфлядах, оглядав кожний кусяк паперу і відкладав декотрий на бік. Органи безпеченьства і „дворники“ порали ся рівно коло шафи з книжками, відтак перевертали ліжка, витягнули все з куферка і оглядали кожний кусяк; вони пересунули софу і комоду з давних місць.

Анна Степановна обурювала ся; при кожнім порушеню мужчяна щось мамрала і відворкувала, що могло бути менше облесним для ревізорів, коли судити по виразі її лица.

А льокатор не відвертав очей від чоловіка, що стояв в дверях. Був се шпiон, що на улиці помагав йому збирати розсипані прокламації. Його лице було азатичне, рівнодушне; він приглядав ся цілій процедурі безінтересовними очима і кліпав спячо жовтими повіками, немов би він був тут випадним, байдужним глядачем. Видно було, що він уже привик до таких сцен.

Іван Захаріч споглядав на него, усьміхав ся до себе і потирив руками нервовно коліна. Здавало ся, немов би готовив ся на щось...

„Чи то всі ваші річі?“ спитав нараз комісар, обрнувшись до него.

Іван Захаріч підніс ся.

„Так е, всі...“

VII.

Комісар обернув ся знов до стола і почав щось писати. Іван Захаріч перейшов схвильований кімнату, відтак пішов до стіни, здіймив несподівано зі стіни образ своєї матери і попрямував з ним до чоловіка, що стояв непорушливо в дверях.

„Чи знакома вам отся жінчина? — запитав голосно і остро, тикаючи образ шпiонові майже під сам ніс. Шпiон подав ся порестрашений в зад і почав кліпати жовтими повіками...“

„Се... се...“ мимрив він, неначеб бояв ся сказати імя.

„Се моя мати а на жалі рівночасно ваша сестра!“ сказав Іван Захаріч; „Виж єсте...“

В кімнаті настав загальний несупокій. Органи безпеченьства і „дворники“, що запечатували папери і книжки сконфісковані при ревізії, зірвали ся і стояли мов закам'янілі, роззявляючи роти. Анна Степановна поблідла як смерть, зірвала ся і шептала блідими губами:

„О, Ісусе Христе...“

„Чи то ваш вуйко?“ — спитав комісар піднімаючи ся з доскотом зі свого місця.

Іван Захаріч почав нервовно сьміятись, відтак нараз перестав, обернув ся до комісара і промовив остро:

„Се не належить до річі!... Робіть вже раз копець, пане комісар!“

Шпiон похнюпив ся, почав скоро підносити повіки і забрав ся тилцем з кімнати, не оглядаючи ся.

На лицю комісара, інспекторів а навіть поліцаїв і „дворників“ можна було вичитати відразу і обраду, з якою вони гляділи за шпiоном.

„Я маю наказ арештувати вас“, відозвав ся вчливо комісар, звертаючись до Івана Захаріча, і зробив руками жалкий рух, неначеб хотів сказати: Що робити? Так велить служба!

Іван Захаріч прийшов знов до давнійшої рівноваги; він усьміхнув ся іронічно і сказав спокійно:

„Ну, отже! Я готов“.

(З „Діла“.)

Переклав А. М.

Справозданє касове

„Рус. Нар. Союзу“ за місяць Січень 1907 р.

Число Відліку	Назва Братств	Розмет
1	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Андрєя.....	301.88
2	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Дим.....	40.59
3	Olyphant, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	215.67
4	Jersey City, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	111.88
5	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	65.01
6	Brownsville, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	139.84
7	McAdoo, Pa., Бр. Пр. Богород.....	134.73
8	Elmira, N. Y., Бр. сьв. Михаїла.....	36.70
9	St. Clair, Pa., Бр. Пр. Богород.....	53.36
10	Ansonia, Conn., Бр. П. і П.....	94.76
11	Waterbury, Conn., Бр. сьв. І. Хр.....	31.78
12	Yonkers, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	59.03
13	Troy, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	40.02
14	St. Louis, Mo., Бр. сьв. Мих.....	75.83
15	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	47.52
16	Lansford, Pa., Бр. Пр. Богород.....	228.25
17	West Pawlet, Vt., Бр. Пр. Бог.....	12.87
18	Seymour, Conn., Бр. сьв. Ів. Хр.....	21.00
19	Priceburg, Pa., Бр. сьв. Василя.....	78.30
20	Jessup, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	63.33
21	Mayfield, Pa., Бр. сьв. Кир. і М.....	45.40
22	Manowet, Pa., Бр. сьв. О. Ник за Дец. і Січень	18.81
23	Homestead, Pa., Бр. сьв. Мих.....	77.86
24	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Йосифа.....	22.85
25	Trauger, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрес.....	58.84
26	Belle Vernon, Pa., Бр. Пр. Бог.....	34.66
27	Glen Lyon, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	60.44
28	Mahanoy Plane, Pa., Бр. сьв. Ілії.....	98.29
29	Rhone, Pa., Бр. сьв. Спаса.....	38.24
30	Breslau, Pa., Бр. сьв. Андрєя.....	91.25
31	Eleanor, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	37.38
32	Trauger, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	124.74
33	Northampton, Pa., Бр. Пр. Бог.....	244.60
34	Old Forge, Pa., М. Р. Н. С.....	12.15
35	Whitney, Pa., Бр. Трех Сьвят.....	48.02
36	Scottdale, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	56.63
37	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Ник.....	42.91
38	Auburn, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	72.24
39	Syracuse, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	48.02
40	Scranton, Pa., Бр. сьв. Ілії.....	137.43
41	Westmoreland City, Pa., Бр. сьв. Мих.....	42.72
42	Passaic, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	78.89
43	Simpson, Pa., Бр. сьв. Василя.....	29.02
44	Mt. Carmel, Pa., Сестр. Пр. Бог.....	6.93
45	Philadelphia, Pa., Тов. „Любов“.....	33.66
46	Plymouth, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	192.53
47	Ambridge, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	51.00
48	McKeesport, Pa., Бр. сьв. І. Хр. за Дец. і Січень	331.06
49	Powhatan, W. Va., Бр. Пр. Бог.....	15.35
50	Desloge, Mo., Бр. сьв. І. Хр.....	20.13
51	Yatesboro, Pa., Бр. сьв. Мих.....	18.54
52	Holyoke, Mass., Бр. сьв. Ів. Хр.....	43.89
53	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	311.27
54	Terryville, Conn., Бр. сьв. Мих.....	15.82
55	Carnegie, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	109.97
56	Allegheny, Pa., Бр. Пр. Богород.....	67.96
57	Cohoes, N. Y., Бр. сьв. П. і П.....	20.55
58	Ramey, Pa., Бр. сьв. Волод.....	78.82
59	Everson, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	19.22
60	Baltimore, Md., Бр. сьв. Анні.....	10.52
61	Dunlo, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	68.31
62	Monessen, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	75.15
63	Ford City, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	71.85
64	Gradatim, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	8.91
65	Elizabeth, N. J., Бр. сьв. Волод.....	28.22
66	New York, N. Y., Бр. сьв. Анд.....	32.91
67	Butler, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	135.26
68	Ansonia, Conn., М. Р. Н. С.....	26.90
69	New York, N. Y., Тов. „Зоря“.....	36.70
70	Jersey City, N. J., Клуб Пост.....	50.83
71	Franklin Furnace, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	15.35
72	Alden Sta., Pa., Бр. сьв. Вол.....	50.50
73	Providence, R. I., Бр. Кв. Дан.....	9.59
74	Granville, N. Y., Бр. сьв. Юрія.....	24.75
75	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Вол.....	34.97
76	Newark, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	20.97
77	Yorkville, O., Бр. сьв. Стефана.....	23.63
78	Minersville, Pa., Бр. сьв. Ник.....	132.99
79	Meyersdale, Pa., Бр. сьв. Юрія.....	10.47
80	Pleasant Valley, Pa., Бр. сьв. Мих.....	42.74
81	Baltimore, Md., Бр. сьв. П. і П.....	62.59
82	New Alexandria, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	86.48
83	Carnegie, Pa., Сестр. сьв. Любви.....	21.83
84	Canonsburg, Pa., Бр. сьв. Мих.....	48.02
85	Hazleton, Pa., Бр. сьв. Михаїла.....	129.38
86	Olyphant, Pa., Бр. Пр. Богород.....	44.72
87	Lancaster, N. Y., Бр. сьв. Вас.....	15.11
88	Cross Fork, Pa., Бр. Пр. Бог.....	17.34
89	Simpson, Pa., Бр. сьв. Вас.....	17.83
90	Centralia, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	12.65
91	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. Дим.....	85.82
92	Taylor, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	77.04
93	Newburgh, O., Бр. сьв. Йосифа.....	16.83
94	New Britain, Conn., Бр. сьв. Волод.....	55.87
95	Beaver Meadows, Pa., Бр. сьв. Мих.....	37.63
96	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	120.32
97	Marion Heights, Pa., Бр. сьв. Ник.....	11.90
98	Shenandoah, Pa., М. Р. Н. С.....	27.29
99	Wilkes Barre, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	44.98
100	McKeesport, Pa., Бр. сьв. Ольги.....	9.63
101	Canonsburg, Pa., Бр. Пр. Бог.....	7.11
102	Cleveland, O., Бр. сьв. П. і П.....	79.12
103	Export, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	48.27
104	Perth Amboy, N. J., сьв. О. Ник.....	79.14
105	Wilmington, Del., Бр. сьв. Мих.....	15.78
106	Chicago, Ill., Товар. Русинів.....	22.68
107	Sayre, Pa., Бр. Пр. Богородиці.....	50.07
108	New York, N. Y., Бр. сьв. Вол.....	61.20
109	Ellsworth, Pa., Бр. сьв. Мих.....	30.20

Число Відліку	Назва Братств	Розмет
110	Loetsdale, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	23.17
111	Allegheny, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	41.57
112	Newark, N. J., Тов. Любов.....	17.99
113	New Florence, Pa., Бр. сьв. Вас.....	30.69
114	Dunmore, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	38.96
115	New Philadelphia, Pa., Бр. сьв. Мих.....	30.45
116	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Мих.....	19.09
117	New York, N. Y., Тов. „Січ“.....	16.13
118	Pittsburg, Pa., Сестр. Пр. Богород.....	8.29
119	Latrobe, Pa., Бр. сьв. Михаїла.....	34.65
120	Spangler, Pa., Бр. Пр. Богород.....	38.30
121	Trenton, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	146.03
122	Trenton, N. J., Бр. Пр. Богород.....	14.03
123	Scranton, Pa., Бр. Пр. Богород.....	135.64
124	Ormrod, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	37.06
125	Laquin, Pa., Бр. Арх. Михаїла.....	—
126	Beaverdale, Pa., Бр. сьв. Мих.....	27.98
127	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	16.09
128	Lorain, O., Бр. сьв. Андрєя.....	16.09
129	Sykesville, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	38.57
130	Pittsburg, Pa., сьв. Фльора і Лав.....	29.02
131	Buffalo, N. Y., Тов. „Заок. Укр“.....	20.01
132	McKeesport, Pa. Тов. „Зап. Січ“.....	28.80
133	Newark, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	20.09
134	Ernest, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	41.16
135	Smoke Run, Pa., Бр. сьв. Георгія.....	59.56
136	Carnegie, Pa., Товариство „Січ“.....	43.40
137	West Seneca, N. Y., Бр. сьв. Георгія.....	10.89
138	Philadelphia, Pa., Тов. Ів. Наум.....	19.07
139	Oil City, Pa., Бр. Пр. Богород.....	35.64
140	Youngstown, O., Бр. сьв. Мих.....	23.71
141	Little Falls, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	25.13
142	Vandergrift, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	13.86
143	Windber, Pa., Бр. сьв. Дмитрія.....	28.47
144	New York, N. Y., Тов. Тасьмениця.....	30.21
145	Alltoona, Pa., Бр. Пр. Богород.....	40.59
146	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	2.54
147	Allentown, Pa., Бр. сьв. Мих.....	29.48
148	California, Pa., Бр. сьв. О. Николая.....	14.74
149	West Seneca, N. Y., Бр. Пр. Богород.....	16.60
150	Irwona, Pa., Бр. сьв. О. Николая.....	33.82

Прихід за Січень б. р. е 8,281.75
 3 того розмет за Січень 7181.52
 Розмет дісланий з Децембра 155.59
 За діти 239.08
 За вступ. грам., відзн. і т. д. 705.56
 Разом 8,281.75

РОЗХІД.

Андрей Телепон, Джерзі Сіті, Н. Дж.	876.15
Данько Карпак, Шамокин, Па.	1000.00
Іван Хавик, Рон, Па.	662.95
Катарині Майчак, Шамокин, Па.	400.00
Анні Дрань, МекАду, Па.	400.00
Павліні Пац, Нортгемптон, Па.	400.00
Анні Мотко, Вотлер, Па.	400.00
Парасці Валевский Ст. Луїс, Мо.	400.00
Францішці Веселик, Філадельфія, Па.	400.00
Парасці Опалка, Питсбург, Па.	400.00
Марії Астриб, Карнегі, Па. датина	15.00
Запомога Анні Цеплий, Форд Сіті, Па.	200.00
За відзнаки для Р. Н. С.	800.00
Орган „Союзу“ за Січень	748.20
За книги Братскі для Братств Р. Н. С.	526.25
Платня Головн. Уряду	155.00
Адміністрація Р. Н. Союзу	80.82
Разом розхид за Січень ест	7,834.37
Зіставлене:	
Прихід за Січень ест	8,281.75
Готівка в кінцем Децембра м. р. була	29,491.56
Весь прихід ест	37,773.31
Розхид за Січень ест	7,864.37
Готівка в кінцем Січня за Фебруар б. р.	29,908.94
3 того Сирітский Фонд вносить	18,820.43
Фонд резервовий	3,091.53
Фонд народний	407.51
Фонд бідняк	407.51
Фонд розпорядимий	7,181.96
Разом	29,908.94

К. Курчів, гол. предсд.

А. Шаршотъ, гол. касир.

С. Ядловский, гол. секр.

Допись.

З Восток, Алта Канада.
 В 1-ім числі Свободи ви-
 читав я статью п. Стеф.
 Гудзуватого в справі кана-
 дийскої школи на Восток.
 Алта. Автор сеї дописи
 жалубе ся на Флечера а тут
 треба жалувати ся на тем-
 ноту народа. Нам тоє до-
 бре відомо що наш нарід
 всегда потребує мати опі-
 куна над собою. А опіку-
 нів ест досить: як не жид
 то поляк, як не поляк то
 кацап. От і тут наплодив-
 лось бородагих батюшків
 як тих когутів, і стали над-
 темним народом спікунами.
 Наш темний нарід так уви-

рив в них що як розказав
 би бородагий батюшка в
 болото лізти, то они так і
 зробилиб. Из сеї причини
 цотернів сей шкільний ді-
 стрікт, бо на розказ ба-
 тюшків приймили драба
 Флечера за офіційного
 тростіса. Отже сей драбу-
 га відобрав від них урядо-
 ві книжки позичив на них
 \$700 а \$300 зложили такєи
 і він тогди став із грішма
 газдувати. Треба сказати
 що Фречер має шалений
 алетит на гроші.
 І так розпочалась будо-
 ва школи. Флечер набрав
 матеріалу послідної вляси;
 вибудував школу. І то лед-
 во скінчив за цілий рік.

Пізнійше наймав учителя
 англійского і розказав що-
 ба посідали дітй до шко-
 ли.

В той час громада пови-
 діла, що Флечер зачав над-
 ними добре газдувати. І
 пригадали собі що на мі-
 тивгу були вибрані і дру-
 гі тростіси окрім Флечера,
 та що ті тростіси так само
 нічого не знали як і гро-
 мада як річ стоїть. Люди
 із тростісами скликали мі-
 тивг і вважали, що би не
 прийняти того учителя, що
 Флечер наймав, але приї-
 мати руского. І пошукали
 собі одного із руско-анг.
 учителів, котрий працював
 цілям сердцем і душею для
 руского народа і неньки
 України. Та Флечерови і
 батюшкам не сподобало ся
 і так они розпочали радити-
 сь і копати яму під ру-
 ским учителем. Іх рада по-
 дібна була до тої, як Юда
 Іскаріот із Фарисеями про-
 давали Христа.

Флечер повідомив міні-
 стра просьвіти щоб не
 приймав руского учителя.
 Тут Флечер представив як
 сам хстів, і міністер напи-
 сав лист до руского учате-
 ля, що би сей вступив ві-
 школи. Учитель так і зро-
 бив. Люди побачили що ся
 діє і писали тростісів до
 міністра, та міністер не хо-
 тів лизати там де наплю-
 вав, ані раз даного слова
 зломати, отже відмовав тро-
 стісам. Тростіси зробили
 другий мітинг і на мітингу
 сказали людям, що прави-
 тельство не позвалає ру-
 скому учителеви вчити в
 школі. Отже знайшли від-
 повідну хату і розпочалась
 наука. Учитель Д. К. ста-
 рав ся о скільки мож, щоб
 піднести просьвіту, а ан-
 гліський учитель Флечером
 найменний ходив до шко-
 ли регулярно що дня але
 не мав і одной дитини до
 науки. І так то провади-
 лось через два місяці.

Флечер через той час не
 спав, а старав ся придба-
 ти собі більше хрунів, ко-
 трі би могли глубшу яму
 рити під руским учителем.
 І справді праца Флечера
 не пішла марно, бо за ке-
 лішок оковитки придбав
 собі много помічників, зрад-
 ників. Два місяці минуло
 а Флечер скликав мітинг
 який відбув ся в сей спо-
 сіб, що відколи Канада, то
 такого мітингу еше не бу-
 ло.

Флечер зібрав товпу зрад-
 ників коло себе і зачав за-
 дати рахунок. 1) \$100 ан-
 гліському учителеви за два
 місяці, і т. д. розказав кіль-
 ко школа коштує, але ніх-
 то не спитав ся Флечера
 за що він заплатив \$100
 англійскому учителеви, і
 за шкільний будинок ніхто
 не сказав ані одного сло-
 ва чи то тано, чи дорого.
 Всі сказали all right а Фле-
 чер із своїми зрадниками
 зачав рости і нову ролю
 грати.

Один із тростісів запитав
 Флечера где решта грошей
 поділось. Відповіді не бу-
 ло. Флечер розвязав мі-
 тивг на 15 минут.
 Тут хруні зачали крича-
 ти, що старі тростіси не-
 здібні, і замість одного, що

Ті що роблять на дворі

виставлені на зимно і вогкість,
 уникнуть руматизму і нерваль-
 ці, если будуть вмивати

Д-ра Ріхтера Нотвичного Пейн Експелеру

ноли почують перші симптоми.
 Сей лік роблений згідно з о-
 стрим німецьким законом і має
 35 літню незаштиту славу.

Не продає у котрого небує
 аптекаря, по 25 і по 50 центів
 або у властителей.

F. AD. RICHTER & CO.
 215 Pearl St., New York.

мали змінити, они змінили
 всіх трох. Мітинг пішов да-
 лі а так що ніхто не знає
 кільки що коштує і де реш-
 та грошей. Флечер передав
 тогди весь рахунок новим
 тростісам. Люди з боку ви-
 рахували, що Флечер офі-
 рував більше менше \$300
 для своєї кишені.

Нові тростіси відмовили
 рускому учителеви посаду
 і сказали, що они вже за-
 платили за два місяці учи-
 телеви англійскому, котрий
 за дармо сидів, а рускому
 учителеви мають платити
 старі тростіси, котрі най-
 мали.

Питанє ест хто власти-
 во має дістати плату чи
 той що сидів, чи той що
 робив? Порядок зробив би
 ся вже давно в уряді, тіль-
 ко руский учитель, уболі-
 ває над тим, що поча-
 ток ішов добре, і тим по-
 чатком хотів показати до-
 бру дорогу людям, а тепер
 мусить ся злим закінчити.
 Бо если справа піде перед
 суд, то се допровадить до
 великих коштів.

Хто тому винен? 1) На-
 родна темнота, бо если би
 там було хоч пару людей
 просьвічених, они би не
 слухали батюшків і не приї-
 мали би драбів собі за опі-
 кунів до своєї власної ки-
 шені, 2) Батюшка борода-
 ті бо они темноту ховають,
 а просьвіта, то як заразли-
 ва хероба для них, 3) мі-
 ністер просьвіти, бо він не
 повинен вступати ся за
 Флечером, як він іде нова
 параграф, 4) хруні, но тут
 нема що винувати, бо хруні
 і так послідне і остатне
 створіне на світлі.

Тепер школа заперта сто-
 їть, дітям дни марно про-
 падають і остають ся тем-
 ними так як іх родичі. Ах
 нещасний хто темнай, луч-
 ше не жити на світлі тем-
 ним непросьвіченим лю-
 дям.

Братя Русини, если в ва-
 ших серцях находить ся
 хоч одна іскра любови до
 нашого руского темного
 народа, то старайте ся під-
 носити свою рідну націона-
 льність до лучшої долі.
 Стережіть ся кацапів, дра-
 бів, хрунів, зрадників, не
 майте нічого спільного із
 ними людьми, бо се ганьба,
 вствд на цілий світ.

Проч із зрадниками і опі-
 кунами, нам вже пора, що-
 би ми самі свої гроші ра-
 хували в своїй кишені. Го-
 нить плюєводство мітлюю ів
 своєї хати і дбайте самі
 про себе, а буде честь і
 слава для цілого руского
 народа і воєї Рус-України.

Василь Нисифорук,
 Антон Івасюк,
 Николай Гунька,
 Дмитро Свочок.

"SWOBODA"

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY published every Thursday at 184 Hudson Str., New York, N. Y.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

"Свобода"

часопис для руского народа в Америці і орган "Р. Н. Сомва", виходить по тижню в Четвер і коштує:

В Америці на 12 місяців...\$2.00
до старого краю на 12 місяців \$3.00
В Америці на 6 місяців...\$1.00

Українці можуть замовити "Свободу" через Близгарку "Кітської Старани" Близгарка 14, Київ.

Облашувати газету треба завжди в горі.

Гроші треба посилати в розміршованих листі, або через експресовий, або чеком money order (моні ордер). Money order, то є парочку, потру дистанте від поштаря або агента на експресовій офісі, підати нам, бо без того ми не можемо грошей дістати.

Адрес:

"SWOBODA"

184 Hudson St., New York. Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби його адрес змінили писати подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Голодовий страйк руських студентів.

Кругом неправда і неволя народ замучений...

Т. Шевченко.

І неправда і тяжка кривда і наруги і ті щоденні знущання над народом, над своїми рідними, найближчими, се є причина, се є підклад останніх подій на Львівському університеті. Се та атмосфера, серед якої молодіж замученого, поневоленого до краю народа не могла уже більше задержати зимної крові, якій не стало уже більше терпцю. Вона, ся молодіж, найкращий цвіть народа, бачила великі змагання, могочі з'усилля, небувале доси напружене, великий і благородний порив свого народа йдучого на зустріч проблемови рожевих надій. Вона бачила, що коли яким народом всміхнула ся краща доля, всміхнуло ся сповнене їх змагань і бажань, то усі легальні і справедливі змагання українського люду ломлять і топчуть ся брутально, у нарузі... Вона бачила жертви своєї суспільності, тяжкі, болючі жертви: десятки і сотки своїх братів, батьків, сестер і материй своїх, ведених в оковах і то не за який злочин, а лева одно слово висказане в обороні своїх найсвятіших прав, вона бачила кров їх, бачила трупи, які падали в жертву беззаконній самоволі, насиллю, розбихацтву...

Вона бачила се і знала хто сьому причина. І на університеті, оплачуванім кривавим потом батьків і братів вона бачила себе чимсь таким, що тільки зносить ся, терпить ся, почула і відчула глу-

боко своє упереджене, пізнала зараз на першій вступі у жите, яка бездонна пропасть лежить між тим, що єї право належить ся, а що єї дають, побачила безуспішність всіх своїх змагань, всіх заходів. І як що шляхецька самоволя відказала їй сього права, яке належить ся кождому чоловікови вже по закону етики і кардинальних основ справедливости — вона не змогла знести більше такої наруги холоднокровно, не могла і не сьміла стерпіти глузования над своїми найбільшими сьвятощами!...

І втворили ся двері вогні, холодної, темної, у тюрму запротерено найкращу надію народа...

За се тільки, що ввімнули ся о своє право!...

І увязнене академічної молодіжи було новим наизильством, новим розбоєм, нечуваним безправством, потоптанем найперших прав загарантованих всякій людині основними законами конституції, варварством, якого не повстидаєб ся найбільше кровожадне собаки царського деспотизму. На лад російської інквізиції, о 5-ій годині ранком напала академічний дім ціла армія поліцейських поєпаків: 50 поліцейських 50 агентів, 10 кінних поліціянтів і 6 комісарів, — та почали академиків виволікати з ліжок. Пять годин переводили ревізію і кождий записаний свисток паперу забраво. Подібне діяло ся в семінари, в льокалі товариства „Академічна Громада“, та по приватних мешканях. Тих, що виїхали зі Львова спроваджували жандарми. В сей спосіб арештовано 85 академиків.

Після закона карного в Австрії мож обжалованих осадити в слідчий в'язниця з двох причин: 1) як що заходить обава, що обжалований втіче і 2) щоб запобігти евентуальному впливаню обжалованих на свідків. Тут не заходила ні одна ні друга небезпека. Во через цілий тиждень вони будучи на волі ані не гадали втікати а по друге кудиж втікати тим, що в голоді і холоді ледви животіють в своїому краї? А ще менше можна було вшепольських академиків підозирвати, щоб вони дали ся їм наклонити до фалшивих зізнань. Хто знає яка то є „miłość“ Польків до Русинів в практиці, той знає що сей заклад є лиш безличною брехнею.

Три неділи мучили ся сердеги у тюрмі, а суд не мав часу за сей час покінчити слідства! І тоді хватили ся останнього средства: голодового страйку. Цивілізований світ знає се слово, що повстало з найстрашнішого злочина російської жорстокости і стало ся остатнім прибіжищем в'язнів, як що нема уже иншого рагунку перед найбільшою зневагою у муштан, або перед насилуванем у жінок. Цивілізований світ знає се слово, що зродило ся в найтемній-

ших закутах царських в'язниць, де явні волять кінчити повільною, страшною смертю, як довше зносили роззвірєне насилля та глузване деспотизму...

І се саме мало місце у „цивілізованій“ Австрії!...

На вість про се варварство заворушила ся уся Україна. Пішли сотки віч з протестами, повні горя чого подиву для молодих героїв, а слів погорди пятаючих азіатицький ряд Австрії. Враз з горячими словами подиву і заохоти до борби посипали ся щедрі датки на оборону проти польсько-шляхецького безправа.

Але протести не обмежили ся тільки на наш український загаль. З обуренем про се заговорили всі цивілізовані люди, заговорили уся Европа. Згадати тут передовсім загальне віче унів. молодіжи у Відні де між инчим сказано, що поведене німецького уряду (на яке так ревно жалують ся Поляки), що найменче о 200 процент ліпше чим Поляків в Галичині супроти Українців.

Та й часописи ширско заговорили про сю справу. Спімнути лиш слова світового дневника віденського „Neue Freie Presse“ який заступаючи інтереси пануючих клас ніколи не відносив ся прихильно до нас. Тепер він рішучо став по стороні правди та горячо боронити наших студентів. „Треба надіяти ся — пише „N. F. Presse“ — що австрійське судівництво також і в Галичині в інтересі своєї честі і слави покаже своїм поведенем, що цісарського кравового суду не можна брати за одно з російським полевим судом. Булоби справді встидом для австрійського судівництва, коли би аж пробою голодового страйку треба звертати йому увагу на ріжницю між політичними проступками а звичайними убійцями і паліями!“

Оттав відзиває ся чужий, безсторонний дневник!

На гавьбу однак австрійському судівництву проби голодового страйку була допущена...

Є поміж нашими Гудулами поговірка, що рік річно на Благовіщенє будити ся медвідь зі свого зимового сну. Як що на дворі теплом віє та сніги такють, то він бурмотячи кладе ся опять спати — на весну ще довго ждати. Як що однак гудить хуртовина, та курить метелиця, він розвалює свою гавру та вдоволений іде в гори — бо недовго вже на весну ждати.

І у нас Благовіщенє... „Кругом неправда і неволя, народ замучений...“

У передсмертних судорогах шалє злоба шляхецька; зі всею скаженостію шалє, бо знає, що дні єї почилєні.

Недовго вже на весну ждати...

Голодовий страйк вибухнув.

Се і загальне осуджене європейської опінії викликала незвичайну констернацію в галицьких правлячих кругах; вони прямо потратили голови і на громовий голос всеї Європи мусіли піти на уступки і то на цілій лінії. Аж тепер міністер судівництва сирєміг ся на телеграму до львівського суду, що в виду загального заворушеня публичної опінії належить сей час покінчити з арештом руських студентів.

За протяг цілих трох тижнів слідства слідчі судії „не мали часу“ переслухати свідків, аж коли голодовий страйк став фактом довершеним, знайшов ся час переслухати свідків, перенести конфронтацію, знайшов ся час і на засіданні палати радної і властєли рішили ся випустити умязнєних.

З увязнєних студентів багато в наслідок голодового страйку розхорувало ся і вязничний заряд мусів прикликати лікаря.

На заяву однак 15-ом студентам, що проти них не веде ся обжалованє, та они суть вільні, сї відказали, що або уряд увільнить усіх, або инакше ні один з них добровільно не піде в в'язницю. Солідарність і рішучість студентів загнали уряд у вузку вулицю і він по новій нараді рішив ся випустити і решту, але за кавцією, а задержати п'ятьох на дальше у в'язницю. І на се студенти не пристали. Тимчасом в'язничні сторожі почали силоміць виносити тих з п'ятнадцяти, котрі уже поперед мали вийти. По причині, що всі вони були слабї і лежали в ліжках, служба в'язнична силоміць клала їх на коці і виносила на студений в'язничний коритар і там полишала їх на землі, без опіки. Коли свінчила ся друга нарада, яка порішила випустити усіх без кавції, крім 5-ох, між якими було 2 з роє. України, студенти і проти сього запротестували жадаючи безусловного випущєня усіх арештованих на волю. Пішли нові наради судової палати яка нарештє згодила ся випустити усіх на волю, лиш за п'ятьох послєдних зложено 30.000 корон запоруки. Тоді доперва усі увязнені, по трох днях голодового страйку, опустили мури в'язничні...

Львівські події показали наглядно перед цілим світом „чия правда, чия кривда“, показали усю трагєдію українського люду під польським правлінем. Геройські студенти звернули очи цілого світа на сї страшні безправства, яких допускає ся шляхта на нашім люді. Львівські події — се публичний полічник шляхті, що заедно намагає ся туманити опінію світа, торочачи йому про „szczenność polskiego ludu“.

Симпатії усіх по людськи думаючих суть виключно

лиш по нашій стороні.

А що ж на се центральне правительство у Відні на чолі з сїм „наймилоштивішим батьком“ за якого пап'ють ся деякі замотєличєні „Тирольцї вєходу“?

Вони мовчали...

А хто мовчка глядить на лайдацтва навіть не стараючи ся — хоч в него є право і сила по тому — їх перепинити, сей значить ся, годить ся з ними, похваляє їх, стже тим самим він є такий, як і той, хто сї лайдацтва поповнює...

Однак ти руський хамє запліи зуби і з болю гризи пальці, як що з тебе деруть послєдню шкіру!

І мовчи!

Ти хамє іди і встєлюй все поля Садових і Кустоц своїм трупом, лиш своєю кровію розбитий горщок державнай, латай своїми кістками усі діри!

І мовчи!

А за свою вірність дїждєш ся певно заплати:

Тебе вселаскавійше зволать копнути як вздохлу собаку!...

3 Канади.

Вінніпег, Ман.

Воно часом виглядає так, начєб люди завзяли ся самих себе поганити. Таке пр. вражєне виносить ся по прочитаню дописи Олекси Турина з Ебенізер, Саск. у 8 ім числі „Свободи“. — „Що я бачив?“ А що ж бачити, як не кеки? Так вже багато дописуватєлів пишєсували ся на тім полі, чомуж би і собі щастє не попробувати? Байдуже, чи допись годить ся з дійсним станом рїча; байдуже, що се лиш кидає ся болотом на власну хату. Ціла рїч в тім, аби написати. Д. Турик був в Вінніпєгу черєз 5 днів і бачав багато, багато кєків і черєз кілька місяців не може ще про них забути. Я отсе вже більше як три місяці в Вінніпєгу, кождої майже днини черєз весь той час буваю на Мейн стріті — і ще не бачив одного кєка.

Певна рїч, що не всі люди однаково багато бачуть, але в сїм випадку вєно якось таки виглядає неясно. Виглядає начєб всі „люди з кеками“ з цілого Вінніпєгу зібрали ся в половині мин. Новємбра на Мейн стріті і танцювали черєз кілька днів перед очима гостя в Саскачевану. А відтак скоро він виїхав, поховали ся всі дєє в нори і будуть, мабуть, ождати якоїсь нової жертви. Страшна історія! А прикра черєз те, що всякі наші „найдорозпшї“ залюбки збирають такі нефактичні факти, аби при нагоді цвїркнути ними нашому чоловікови, що ось то, мовляв, які ви є лєдарі тай що важпї-ж таки газети пишуть про вас.

Про подібний примір такого самого репортерованя оповідає звєсний в Вінніпєгу ліберально-соціалєстичний консерватист Макарескі.

Дєсь там, після єго слів, наш звєсний консерватист Ястрємбський цєлєждєжє парти консервативній у рахунку за устроєнє виборчого віча між иншими такі позиції, як: горівка — кілька доларів, поломані крієла, побиті образи — кільканайцять доларів. Тепер же факт є, що на вічу горівки зовсім не було, а що люди були тверєзі, то нікому ані не свєило ся дерти ся до образів, чи бавити ся з крієлами. Тепер заходить питанє, як має партиа дивити ся на Ястрємбського та єго консервативних прихильників, що ніба то випили на вічу горівку за таку а таку суму, а відтак панї поломали крієла і побити образи? Як не мають вони сказати, що се галішєньська лїч?... Будь що будь рїч є загально звєсна, що консерватисти агітують пивом. Ліберали поступають ліберальнїше. Крім пива і цїгарів дають ще 10, 20, 50 доларів саш за кождий приобіданий голос. Звєсно, як „приятєлі народу“. Та от цікаве питанє, як довго та прияєньє потребає?

Дєсь там на однім ліберальнім мітингу у наш Головацький сказав таку рїчку промову, що ліберальна „Free Press“ не могла відтак у двох едиціях нахвалити ся, якомо то supporter-a дістали ліберали в особі labor man-а Головацького, того Головацького, що „не дозволяє, аби консерватисти дурили польський нарід.“ Головацький простувати не хотів...

Замітна рїч є, що давнїшні „Галішєні“ фігурують тепер в кампанії виборчій між лібералами, як Polish people, між консерватистами, як Ruthenians. Від чого взяла ся така двоєстїєть, се годї напевно сказати. Мабуть чи не крєє ся тут всяким разі факт остає ся фактом.

Соціалєстична партиа готвила ся поставити в Вінніпєгу бодай одного своєго кандидата. Та обчисливши свої сили, побачила, що у теперїшній хвилї дарєм лиш стратила би поважну суму гроша, так сильно потрібного для розширеня організації та ведєня успішнїшої пропаганда. Отже поки-що здержала ся від активної участи в виборчєм руху. За те думає винайти просторіє льокаль на мітинги партійні та на читальню. У читальні будуть і українські соціалєстичні часописи. — Для незнакомлєних з відносинами канадїйськими варто замітити, що капіталісти канадїйські ухвалили собі дуже вигідний закон, що забезпєчує їм користанє з прав парламентарних. От іменно, після сєго закону кождий кандидат мусить перед виборами зложити 200 дол. кавції, і скоро при голосованю не одержать певного проценту голосів, та кавція пропадає. В такий спосіб робітничєви майже унеможєльєво кандидувати, бо або не має

200 дол. на кавцію, або, як має, то не коче їх стратити. Ся причина й посяє, чому тутешні соціалісти не можуть похвалити ся такими величавими успіхами при виборах, як пр. соціалісти Сполучених Держав.

Заходами УВФ. мало ся відограти в неділю 10 го марта, звісну драму Гр. Квітки Основяненка „Щира любов“. Дохід з представлення призначений був на просьвітні цілі. Бравий заряд Тов. ім. Т. Шевченка, товариства з'організованого для ширення просьвіт, не хотів відступити галі даром на представлене для просьвітних цілей, а кавав собі заплатити. По мимом сего, що представлення мали грати виключно самі члени тогоч Товариства!.. Гей люди, люди! Чи на те ви давали гроші на купно галі, аби якась кліка мала потім вас до неї і не впускати? Чи на те ви купували хату, аби за неї своїм спільникам ще й рент платити? Товариство організувало ся для просьвіти, а тепер напів неписьменний заряд, що против статута вихав ся до власти (Товариство не чартерване), знає нині лиш баді давати; а за ужите галі для просьвітних цілей каже платити 13 дол. за один вечір (цінилі 20 дол.).

Та лишім се!.. Так галія вже була згоджена і завдаток дало ся і оголошення надруковано, аж нагло о півночі з 28-го лютого на 1-го марта ввійшов в Канаді в жите новий закон про святковане неділі, ухвалений „ліберальним“ парламентом в Оттава. Закон незвичайно строгий. Заборонає навіть часописи продавати в неділю. Ковечна річ, що після такого закону уряджувати представлене та ще й з буфетом у неділю неможливо, а в суботу Заряд Товариства уряджує в галі — баль.

Отже представлене відложено на пізнійший час.

Хитрі анархісти говорять, що наші владці дають конституцію на те, аби парламентарною дорогою стіснати свободу людини. В данім випадку воно й болячо правдиве...

У неділю, 10го марта, в день, себто по полудни, пропонує ся урядити в Вінніпегу масовий мітинг для обговорення розривів на університеті львівським та ухвалення відповідних резолюцій. Мітинг мали би урядити спільними силами Канадійський Руский Народний Союз, Вінніпегська група Української Вільнодумної Федерації та Товариство ім. Т. Шевченка. Conditionally, коли Тов. ім. Т. Шевченка на те згодить ся та дозволити ужити своєї галі. Кажу conditionally, бо про Заряд Товариства тепер годі ручити. Я ось сам два рази пропонував найяснішому і всемогучому Головацькому, аби зволив скликати робітничий мітинг виборчий, в цілі завзначеня становища соціалістичної партії супротив

теперішних виборів провінціональних. Та голос мій був вує. Головацький ані оком не моргнув у відповідь. Він приготував ся говорити на мітингах ліберальних.

М. С.

3 нагоди „стріляня зза плота“.

З огляду протестів учеників руского семинара у Вінніпегу, признаю (бо ім лише о те ходить, щоб признати), що они вповні обзнакомлені з рускою правописею і граматикою.

Сим нехай покінчить ся отся полеміка.

Ой, бодай вас, аж тепер побачив. То тоді як не винний писав до „Правди“, десь на нього мав кидатись „великий“ звір з хвостом!.. Фе, встидайте ся! Ну, ну, гарне порівнане...

Цікаві ви з агентами „Свободи“, о котрих не знаєте і котрі не суть німи. Ви коби здорові були щось иншого, та ми — ціхо, ша!..

Отже нехай на меншім обійдєсь.

Ваш прихильний
Антим Барда.

Наслідки гофманських кропель

В Саскачевані, в Канаді, Русин справляв весіля і набрав фляшками згаданих кропель. Переварювали їх із цукром і то служило вмісто горілки. По весілю багато гостей похоріло а батько і мати молодого померли.

В Канаді між Русинами так острі кроплі, що в мига лапають ся, розповсюдились майже в кожній колонії і багато людей власне з таких наслідків хорувало від довшого часу, дучались і випадки смерті. Сим разом мабуть покінчить ся щось подібного заборону, а сі випадки смерті стануть лікарством для Русинів (не виключаєсь і Поляків!).

Та треба сумніватись, чи й тепер не будуть пати, хотий заборонено.

Згадаю при тім, що й при виборах подекуди трактували сим винаходом задля голосів. Таким ліком жиди переперли свого часу в Стюартборн, Ман. руского кандидата (як наші кажуть на віята), а Русини вибрали „сервує“ тримав. Жиди таки в очах Русинів хвалились: „А таки по жидовску вийшло!“ За то хруні застроїли ся кроплями і хвалили ся, що таки не дали на Русина голос, бо він „не лісший від мене“.

Та ти квадратний хруню, пізнай бодай себе!!! Пізнай нужденну порожнечу своїх поривів. А ви, дорогі читателі, вибачайте, що я так нетерпчо з тими хрунями обходжуєсь.

Бувайте здорові

Грицько.

Безлична брехня.

Дня 5-го марта дійшла до мене поголюска, будьто би мене спіткало таке не-

щасте, що я післяв до краю 200 долларів через „Свободу“ і що ті гроші пропали. Говорилось в тій поголюсці дальше, будьто би я ходив до п. Тилявского в Чарлероу, Па. і радив ся як би я міг ті гроші назад дістати — та що п. Тилявский сказав мені, що нічо не поможе, бо І. Ардан не є жадним агентом лиш редактором. (Почувши то все в мене неначе грім вдарив, а се тому, бо ціла ся поголюска се нічо иншого як лиш чиста брехня від гори до долу.

Дуже мені прикро, що мушу про такі річи писати, але коли вже до того прийшло, не могу затаїти яз справа стоїть.

Жию я в Америці вже 20 років і маю коло себе агентів досить, але довідав шись, що „Свобода“ посилає гроші до краю післяв і я через „Свободу“ гроші, бо-ж оно так і належатись ся, аби наперед удаватись до своїх людей а не до чужих.

18 го Марта 1906 післяв я через Свободу мої жінці до краю 800 корон і жінка мене повідомила, що гроші ті одержала. Рівночасно вислав я через „Свободу“ 10 корон до редакції „Гайдамаків“ а 5 корон до „Бібліотеки для рускої молодіжи“ і всі ті гроші дійшли до краю як належить. 19-го Новембра 1906, післяв я знов через „Свободу“ своїй жені в старім краю 244 корон а 6 корон на газету „Дзвінок“ для моєї дівчини, котра виїхала до краю з женою 16-го Октобра і ті гроші також зайшли добре до краю.

Отже освідчаю публично, що мені і оден цент не пропав з грошій, які я посилав через „Свободу“ до краю, а хто говорив инакше, сей говорив неправду.

Ось і бачите, любі читачі, якими способами послугують ся твердорусські татаря, аби других людей чернити. На сей час залишу ще імя того славного гаспадина, що пуєтив таку несовісну брехню, може опамятає ся.

Здоровлю всіх читачів „Свободи“

Александр Гороцка.

Байдужність.

Два тижні сему просили ми наших людей в „Свободі“, аби подавали нам вісти про се, чи потреба на їх плейзі робітників, але до сеї пори ані оден „патріот“ не відозвав ся. Чиж не сумно? Наш Русин коли залізе на який плейз і дістане \$1.25 або \$1.50 на день, то вже більше про нічо на світі знати не хоче. Чисто як хробак, що заліз у хрін. А щоби він подумав коли про те, що є много людей, в яких нема ніякої роботи — то на се вже не стає в него ні часу, ні енергії...

Та всі Русини мають бути такими хробаками в хрін? — не віримо.

Тому ще раз просимо наших читачів присилати нам

відповіді на слідуєчі питання:

- 1) Чи потреба на вашім плейзі робітників?
- 2) Скільки менше бильше їх потреба?
- 3) До якої роботи?
- 4) Яка платня?
- 5) Скільки годин праці?
- 6) Чи нема там страйку?
- 7) До кого приїхавши за работою на ваш плейз повинні удатись за інформаціями, порадою і т. п.
- 8) Ваш докладний адрес?

Точні відповіді на повисші писаня просим засилати на адресу:

Swoboda,
184 Hudson St.,
New York, N. Y.

Дописи.

З Джерві Сигі, Н. Дж.

Дня 3-го Марца с. р. тутешні москвофіли устроїли общерусское представлення. В часі представлення і других точок програму москвофіли старали ся обвядати болотом все, що дорогє серцю кожного Українця.

Людий дорослих зібралось небогато, переважали діти від 2 місяців аж до 5 літ, котрі своїм плачем, розмовами і криком робили зібране під церквою бильше подібним до галицького ярмарку (бракувало лише Срульків та Шмулів), як до слухачів зібраних на вечерок і представлення. Старші заховувались не дуже лішне — а деякі з комітетових були таки добре цяві.

Вступне слово виголосив о. Гумецький, проводир тутешних москвофілів. В промові своїй загривав зібраних до борби з Українцями та кавав держатись общерускої ідеї і москвофільского кнута. Між антрактами представлення, які випали доволі слабо йшли деклямації повні ворожнечі до українства і фонетичної правописи. В деяких деклямаціях просилось о холеру на фонетику, в інших просилалось єї до чорта і т. п. Розуміє ся, що такі „патріотичні“ деклямації збуджовали чи малий ентузіазм у головаців москвофільских і деякі з них так пляскали руками, що мало чиколонків собі не пооббивали.

Цікаво, що бильшість зібраних не знала о що властиво йде. Що до фонетики, то декотрі думали, що се налогові ціяки, инші що се щось до їди. А ті діти, котрі деклямували, то справді не знали про що деклямують своїми невинними устами. Але єгомоть і дяк казали так робити і они думали, що се добре. Не знають біднята, що ті, котрі учать їх такої мудрости вирікають ся власного гнізда, каляють усе, що дороге всякому Русинови.

Але недовго збан воду носить. Прийде час, коли і тутешний наїд прозрить і осудить своїх фальшивих учителів по заслузі.

Гість.

З Марьяд Мавтин, Кан
Ми учули в газеті „Свободі“ сумну вістку про наших руских студентів у Львові, як там над ними звучать ся польські власти, та наші серця не pozwalють нам, аби сидіти з загненими руками і дивити ся на таке холонокровно. Нас є тут всего шістьох Русинів і трох Поляків, і якби нас було тут бильше Русинів, то ми-б самі зложили на сю ціль 200 дол. Ми бачимо, що свїт пізнає уже польські фальшества, ба, навіть самі Поляки, що прозріли та зрозуміли усї ошущта йдуть рука в руку в Русинами, за що ім честь і слава!

За почином Василя Вовка зложили ся слідуєчі: по 2 дол.: Василь Вовк, Т. Герман, К. Свірка, М. Ярославский, Й. Заявин, Ів. Бойчук; по 1 дол.: А. Заявин; по 50 цнт.: Ів. Взоввин і Ів. Бомбак — отже разом 14 долларів і посилаємо сі гроші руским студентам у Львові на оборону проти ворогів руского народа в Галичині.

Митро Ярославский.

З Антоні, Р. Ай.

Читаючи раз враз уважно „Свободу“ бачу вселякі дописи із всіх закутків Сполучених Держав, в Канаді і Бразилії, тільки з нашої околиці, а особливо з Род Айленд стейту годі щось найти, хотий, мимо того, що наш стейт є маленький, але не знайшов би у нім ні одного плейзу, ані одной фабрики, деб не робили наші Русини. Але що з того, коли всі неначеб поснули блаженним сном, ніхто ані навіть ле обізве ся, як єму живе ся, як єму поводить ся. А прещінь і у нас наші люди, Русини, якось живуть, майже всі незле заробляють — однак, що у нас всі Русини майже самотні, то такі люди мало о собі дають знати. Такий чоловік приїде з краю, з нашої славної Галилеї, звідки єго біда і польська шляхта вигнала за море, та де гарував за 40 цнт. цілий день, то тут, як заробить того таляра, то боїть ся навіть і призвати і стуливши декілька центів до купи, забирає ся назад до краю — наколи перед тим не постигне єго же нещасте. Згадай єму про яке брадтво, або „Союз“, то навіть і слухати не хоче, каже, нащо єму дармо видавати гроші, він тут не гадає вікувати. Так роблять наші несвідомі люди, а трохи свідоміші сейчас лізуть де якої небудь англійської асекурації і волять там належати, як до нашого „Союза“ хотий і услія в „Союзі“ далеко приступнійші, та й посмертне платять „Союз“ о половину висше як такі асекурації. Але то уже така привичка паскудна у наших людей, що він вхопить все за чуже, хотий би і найгірше, а буде все відпекувати ся свого, хотий оно о много ліпше. І тому то наш народ все такий бідний.

А яка то біда, як що чоловік легкокажить собі всякі організації, най покаже слідуєчий примір. В сусіднім віднас плейзі, в Крамптон сїткало велике нещасте одного молодого парбика, Русина, Никиту Молчана, який приїхав тут з брідского повіта, з Галичини. У фарбарни впав він до кітла з кипячою водою і фарбою і так ся попарив, що в одной руки і в пальців сейчас єму вігті і тіло облізло, та і оден бік собцілком обпарив. Нещастє єго сейчас вняли до шпиталя, де й він по півтора тижневих муках помер. Небщик не належав до ніякого брадтва і тому доперва по довгих короводах і просьбах поховали єго коштом компанії. Оттаке то діє ся у нас.

Як я уже попередю згадав, у нас по ткацких фабриках Русини несогірше заробляють. Найменша платня є по 1.10 дол. до 2 дол. і бильше денно. Се залежить від того, хто яку роботу знає. Робота у нас є всегка і я, хотий мешкаю тут уже безпереривно 11 років, не бачив тут єще чоловіка без роботи.

Мих. Андрус.

СЬМІШНЕ.

В школі на науді рахунків учитель даючи примір питає:

— Шкрабайло, нас тут єсть чотирох: я, ти, Костур і Ревун; а если Костур і Ревун вийдуть звідси, то скільки тут остане?

Ученьк: Я один.

Профессор: Осел з тебе!

Ученьк: А... а... пан профессор другий!

Повідомляє

Братство Пресвь. Богородиці в Бельвернон відділ Р. Н. Союза 26, що дня 17 марта буде мати дуже важкий мітинг на Прайсеїл Про. 67 о годліл 2-ій поволудни. На сей мітинг муєтсь явитись кожній член.

Теодор Фрицский.

„Червоний Прапор“

Ілюстрований суспільний, політичний, науково-літературний, соціально-демократичний тижневик.

Кштує на цілий рік в Америці 4 дол.

Гроші і письма засилати до Редації „Червоного Прапора“:

Тернопіль, Друкарня Подільська (Галичина Австрія).

„Червоний Прапор“ буде служити інтересам працюючого пролетаріату. Виходити в біжучім році, в значно розширенім обсямі. „Червоний Прапор“, буде уділяти багато місця подіям в Росії, де усї народи великої імперії борять ся в темною сяло „листяно руских“ реакційників. „Червоний Прапор“ буде старати ся поміч народам Росії, освільчуєчи правдиво тамошні події і роботу всіх політичних партій, уділяючи місця критичним увагам о тактиці і програмі соціалістичних фракцій не виключаючи соціалістичних. „Червоний Прапор“ буде рівночасно цюванкомлювати Українців великої Росії з їхніми братами в Галичині, Буковині і Угорщині, де рівнож йде борба за людські права.

Помимо того, що „Червоний Прапор“ поміщує також російські статі, буде він пригнаний не лише образованому інтелігентству, але і кождому селлянинові і робітничови. — В склад редакції увійшли видійші вислателі і публіцисти російских поступових видавничств. Імена їх будуть подані в слідуєчих ном. нашої часописи.

Ред. видавець. Ядко Останчук.
Відпичальний ред. Андрух Гарматюк.

10-12

На продаж

28 моргів землі в Устю Рускім за дуже дешеву ціну.

Голоситись до:
-15 D. SALEY,
901 Stratford Ave., Bridgeport, Conn.
У него дістанете ріжв. Книж.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
 о. Стефан Макар, Phone 46-12
 11 May St., Ansonia, Conn.
 Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906-1908.
 Председатель:
 Евстахий Карків,
 140 Essex St., Jersey City, N.J.
 Місто-председатель:
 Іван Парпляк, Terryville, Conn.
 Касієр:
 Аляксій Шарпюнь,
 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
 Семен Ядловский,
 Box 76, Jersey City, N. J.
 Секретар рекордовий:
 Теодозій Лабовський,
 Box 76, Jersey City, N. J.
 Радні:
 Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
 Лев Моніта, Lansford, Pa.
 Михайло Беля, Holyoke, Mass.
 Матій Семенов, Sauger, Pa.
 Андрій Овсак, Trauger, Pa.
 Ф. Поливка, Hazleton, Pa.
 Контрольна Комісія:
 о. Лев Левицкий, Minersville, Pa.
 Овип Стецькевич, Olyphant, Pa.
 С. Калакука, Jessup, Pa.
 Головний організатор:
 Семен Ядловский,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однока руско народна організація в Америці.
 Приймає членів від 1 року до 40 літ життя.
 Вступне після літ.
СОЮЗ ПЛАТИТЬ:
 Посмертне за мужа \$1000.00,
 Посмертне за жінку \$400.00,
 Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.
 В разі утрати: а) обох очей ніг або рук \$1000.00,
 б) одної руки, ноги або ока \$200.00.
 Сли отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить шо року родині \$150.00.
 Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Важне

для П. П. Секретарів Р. Н. Союзу.
 Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союзу посилає ся так: на money-order-ах або чеках випишує ся імя Alex Shagshon, Shamokin, Pa. Дальше так написаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але wraz з виказами до Голов. Секретара. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.
 С. Ядловский,
 Голов. Секретар.

Оголошене.

Отсім повідомляю Вас П. П. Секретарі, що приймаючи нових членів до Руского Нар. Союзу маєте від кожного новозступаючого відбирати: 1) вступне після літ, так як було перше, 2) за грамоту 25 цнт., 3) відзнака 75 цнт., 4) книжочка 10 цнт., 5) на фонд резервовий 2 цнт., 6) фонд

бідних 1 цнт. і 7) фонд народний 1 цнт. При вступі нових членів маєте уважати, аби члени були здорові, чесні і добрі Русини і щоб не перовнепали 40 літ життя. Ті, котрі мають висше 38 літ а не скінчених 40, мають предложити метрику роджєня або який инший документ, котрий би посвідчив про їх вік.

С. Ядловский, голов. секретар.

ВАЖНЕ!

До Вп. місцевих Урядників Рус. Нар. Союзу і всіх членів, взагалі!

На підставі ухвали ІХ. головної конвенції Руского Народного Союзу відбувшої ся в Scranton Pa. повідомляю сим вас, що буду настановляти місцевих організаторів Р. Н. С. Хто з пп. урядників або членів схоче занятись організацією своїх рідних братів-Русинів нехай сейчас зголосить ся до головного організатора. Пп. місцеві секретарі мають першєнство.

С. Ядловский,
 головний організатор,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Повідомлене

для всіх відділів Р. Н. Союзу.
 П. П. Секретарі!

Отсім повідомляю вас, що кожного місяця належить ся повідомити мене: хто був прийнятий до братства, хто вимазаний; хто був прийнятий з переступним листом, а хто взяв переступний лист; хто змінив посмертне на скілько і кому записав; хто оженив ся; хто помер; скілько членів поби́стало в братстві на ціле а скілько на половину посмертного. — Всі такі зміни треба написати на Місячній Справі, т. е. на картці, котра прийде вам з кождим розметом і ту картку по кождім мітингу або найдальше до 29-го заслати разом з декляраціями і переступними листами, если які будуть, на адресу:
 Theo. Labowsky,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Після тої місячної справи прийде вам слідуючий розмет, а котре братство не пришло такого повідомлення на час, то его розмет буде такий сам, який був попередній, а члени, котрих братство хотіло прийняти або вимазати, не будуть прийняті аві вимазані аж доперва на другий місяць, бо на 30-го замає ся рахунок членів і розсилає ся розмет.
 Теодозій Лабовський,
 ректор. секр. Союзу.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, вимже братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсі книжки:
 1) Книжку членів (іменологов).
 2) Книжку місячних складок.
 3) Книжку касову і протоколову.
 На сі книжки повинно вожде братство заслати 5 долларів до каси „Союза“.

Увага

для секретарів місцевих братств і відділів „Р. Н. Союзу“.

Понеже секретарі місцевих відділів і братств безустанно домагають ся статутів і грамот членських від голов. секретарів і в деяких своїх письмах докучають гнівно голов. урядникам, длятого звертаю їх увагу, що такі секретарі роблять се не розсудно і безвідставно і тільки забірають дорогий час на відписуване листів і оправданья, та зражають головних секретарів до праці. Звертаю їх увагу і на те, що діловодство в „Союзі“ через реорганізацію дуже утруднилось і через те головні урядники мають по раз то нову працю, якої годі було сподіватись, а кожда така праця забірає немало часу. Описати се докладно трудно, хіба буде можливо устно розповісти при справозданю на будучій конвенції перед делегатами. Се раз.

Друге, нових статутів і грамот голов. секретарі еще не мають готових, а то длятого, що Головна Конвенція поручила Головному Урядови, щоби нові статуті дати обробити Лоєрови, щоби они годились з законами Сполучених Держав і щоби були перетолковані на американський язик і в двох язиках друковались. Лоєр, до якого лиш в тій справі удались, статутів наших ще не справив. Так само Конвенція поручила, щоби видати нові грамоти в кольорах для всіх членів „Союза“. Отже статуті і грамоти, сі найголовніші річі для нашої організації, котрі деяким членам або секретарям видають ся дурничкою, забрали дуже багато часу. Ходить не о се, аби статуті і грамоти були о місяць чи два скорше, але аби були докладно зроблені так, аби не треба було їх всегда на кождій конвенції переминовати. Грамоти членські ми дали до друку одній поважній фірмі в Нью-Йорку еще в місяцю Септембрі, але через страйк робітників-літографів, котрий тягне ся вже кілька місяців, та фірма нам роботу не віддала еще до сего часу, а також жадна фірма не хотіла зробити з нами контракт, щоби на означений час скінчити роботу. Отже як статуті „Р. Н. Союзу“, так і грамоти не будуть скорше готові як при кінці місяця лютого або в марцю. Но скоро ми роботу сю відберемо, так сейчас вишлемо їх всім відділам для всіх членів.

Члени, котрі не набули грамот членських, нехай будуть спокійні, бо се їм не перескажає бути членами „Союза“. Всі члени сли сповняють свої обовязки суть забезпечені на посмертне таке, яке послідна Головна Конвенція ухвалала.

К. Курчів,
 голов. предс.

Посмертні вісти

МАРІЯ ВАБЕРЧАК, член Р. Н. Союзу і жена Николая, члена Р. Н. Союзу відд. 104 в Перт Амбой, Н. Дж. померла 22. фебруара б. р.

ПАСТИРЧИК ПАРАСКА, донька Івана, літ 7, член Р. Н. Союзу відд. 53 Пітсбург, Па. померла 25. фебруара б. р.

Вічна пам'ять!

Ч. 130. КВІТ \$400.00 на чогириста долларів, котрі п. Микита Пац отримав яко посмертну за помому по жені Павліні з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці Northampton, Pa. 28 Feb. 1907.

Мекіта Пац.
 Сьвідки { Тарас Косоцкий,
 Іосиф Геренда.

Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ (число) 33.
 Гавриіл Онушак, предс.,
 Михайл Петрик, секр.

Ч. 137. КВІТ \$200.00 на двіста долларів, котрі п. Анна Цеплиа отримала яко надзвичайну за помому за утрату руки з Головної Каси „Руского Народного Союзу в Америці“.

Ford City, Pa. March 1, 1907.
 Анна Цепла.

Сьвідки { Семан Баль,
 С. Галина,

Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ (число) 53.
 Михайл Гуменда, предс.,
 Семан Баль, секр.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

Оголошене.

Братство сьв. Арх. Мих. від. 95 в Бівер Медов, Па. відбуде мітинг дия 17 Марта, на котрім мають явити ся всі члени братства вадля важних справ. Хто не прийде, залатити 50 ц. кари.
 Владко Шипула, секр.

Оголошене.

Братство сьв. Іоана Хрестителя, відд. 62, в Monessen, Pa. подає до відомости, що хто в членів не залатити одного року, сей буде вичеркнений з братства і з Р. Н. Союзу. Член, який в важній причині не може явити ся на мітингу мусить повідомити уряд чи хоче і на дальше належати до братства.
 Д. Федорчак, предс.
 237 E. Shoemaker Ave. Monessen, Pa.
 Д. Федорчак, секр.

Оголошене.

Братство сьв. Володимира, відд. 108 в Нью Йорку подає до відомости, що мітинги від тепер будуть відбуватись в галі Congress Hall, число 155, С. Ave поменю 9-им а 10-им Str. Місячний мітинг у новій галі відбуде ся дия 16. марта 1907. точно о год. 8-ій вечером.
 З. Донцаков, предс.
 Я. Корнат, секр.

Оголошене.

Братство сьв. А. Николая відд. 53 повідомляє, що хто в членів через два місяці не буде платити, то того вичеркє ся з братства і з Р. Н. Союзу. Мітинги відбувають ся кождої другої неділі по першій о год. 1 і піз по пол. Місячне мусить кождий віддати на мітинг особисто.
 Н. Войтович, предс.,
 Н. Поїко, секр.

Повідомлене.

Братство сьв. Василия Вел. від. 19, в Прайсбурку, Па. подає до відомости що члени, які не залатити своего року через 2 місяці, будуть вимазані з братства і з Р. Н. Союзу. Мітинги відбувають ся в першу неділю по 15. в рускій шкільній галі на Олфантау.
 Ю. Фалат, предс.
 С. Сисак, секр.

Оголошене.

Братство сьв. О. Николая, відд. 38, в Обори, Н. Й. вибрало на рік 1907 слідуючий відділ: М. Полянський, предс. С. Мельник, васт. предс. Т. Ротко, секр., І. Тиханич, касієр, С. Горщак, васт. кас., І. Торбай і І. Пятель, доворці хорих, В. Росинко, А. Дибалі і Д. Полянський, контрольная комісія, Н. Горбаль, капітан, І. Гігуляк і М. Фалат, хорунжі, С. Варіант, дворник, Д. Гушак післандець.
 М. Полянський, предс.
 Т. Ротко, секр.
 29 Cross Str., Auburn, N. Y.

Оголошене.

Братство сьв. о. Николая, відд. 99 в Вілксбарі, Па. подає до відомости, що брацкі мітинги відбуватись будуть в домі н. Робала на Свѣт Алтона 3827 4 Ave. як звичайно в першу неділю по чотирнадцятім кождого місяця.

Оголошене.

Братство Неп. Зав. Провс. Бог. від. 146 в Алтона, Па. подає до відомости, що брацкі мітинги відбуватись будуть в домі н. Робала на Свѣт Алтона 3827 4 Ave. як звичайно в першу неділю по чотирнадцятім кождого місяця.

Оголошене.

Братство Успенія Пр. Богородиці, від. 38 в Нортгемптон, Па. подає до загальної відомости, що брацкі мітинги переложено в послідній на четверту неділю кождого місяця. Початок як звичайно.
 М. Петрак, секр.

Оголошене.

Братство сьв. АА. Петра і Павла від. 6 в Браунсвід, Па. подає до загальної відомости, що брацкі мітинги відбуватись будуть дия 24 го марта с. о. Хто не явить ся на мітинг, буде вичеркнений з братства і з „Союза“.
 Ів. Петришко, секр.

Де є?

Хто хоче шукати своїх крामीн через нашу газету, мусить залатити 25 центів за кожде оголошене наперед.

Помучує

Товаришки жити від 15 до 24 літ. Мусить зміти читати і писати по руски і польски і мати готівки 400 долларів. Я маю літ 24, готівки 500 долларів. Робую в карпалі і заробляю денно 2-4 долари. Походжу в Галичину. Прошу о фотографію а я на заданє пішли свою.
 10-11 Leo Pel,
 Box 426, Butler, Pa.

Просимо о інформації

дотично Урбана Новіцкого. Покійний родив ся в Камініці Струмиловій в Галичині 1826 року. Бул бльондин середного росту. Скінчив школу відлоу, в 20 році вступив до війська. 49 літ сему навад виїхав в одним обєстом як служачий до Чикаго в Сполучених Державах. Від 44 літ не писав нічого до краю. Помер рік тому навад. Хто би знав де побітик помер і серед яких обставин, zvolить сейчас написати до редакції „Свободи“.
 10-20 Swoboda,
 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Де є

Юрко Мачура, який перебував якийсь час в Вініпегу, а потоку мав виїхати в Стюартборн, Ман., Кан. Хтоб про него знав, або він сам, zvolить написати на адресу:
 М. Luciw,
 48 Alice St., Toronto, Ont., Can.

Пошукую

своеї сестри Паїна, яка два роки тому прбула до Америки. Походить з села Кулишного, повіт Салік, Галичина. Хтоб про ю знав, або она сама, най пише на адресу:
 Max Kuper, Glen Carbon, Pa. 11-14

Пошукую

своего брата Лілі Свинука Юсипів, родом в Красноставець, сьвітинського повіту, в Галичині. Тамтої весні прбув до Канади. Хтоб о нім знав, або він сам, zvolить зголосити ся на адресу:
 Andryj Swyszczuk,
 Box 345, Trail, B. C. Can. 11-14

Шукаю

товаришки жити, часої рускої дівчини в віці 20 до 35 літ. Я єсьм Русин, родом в Галичині, маю 30 літ; єсьм стельмахом в фаху і маю стагу роботу, при якій працюю четвергий рік. Просить ся писати, залучаючи фотографію на адресу:
 Demtr. Jawowski,
 276 East King St., Toronto, Ont., Can. 11-12

Пошукує

своих братів Стефана і Івана Березовских, родом в Доляни, Галичина, Теодор Сенік, котрий мешкає в селі Корчині, пов. Стрий, Галичина. Хто би знав о їх адресі, прошу ласкаво донести на адресу:
 К. Курчів,
 140 Essex St., Jersey City, N. J.

Де суть

Андрей Кіт і Андрей Шпирка, родом в Кияглиця, пов. Стрий, Галичина. Они мали оставати в Свѣт Амбой, або Перт Амбой, Н. Дж. Хто би знав о тамних людях, zvolить ласкаво донести на адресу:
 К. Курчів,
 140 Essex St., Jersey City, N. J.

Братство

Бл. Пр. Богородиці в Сейр, Па. від. 107 подає до відомости що на мітинг у лютім був вибраний новий уряд на рік 1907. Алгоній Лучейко председатель, Грнт. Ковалевич васт. председатель, Стефан Янко касієр, Данько Повак васт касієра, М. Семенов секретар, Демитрій Книш васт. секретар, Іосиф Папціак і Юрйо Шудлик опікуни хорих, Матій Опар дворник, Ігнатій Цап поліцай.

Мітинги на разі будуть відбуватись у Дашка Повака. Хто без важної причини не прийде на мітинг буде караний 50 цент., а хтоби в однім місяці не залатив до Союзу буде вичеркнений та з братства як і Союзу.
 Алгоній Лучейко, предс.
 М. Семенов, секр.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Сим подаєсь до загальної відомости членам братства сьв. О. Николая і відділу 4-го Р. Н. Союзу в Jersey City, N. J. що місячний мітинг відбудеся дия 17 Марта в Неділю о яругій годині пополудни в галі Д. Голода, 38 Greene St. Всі члени обовязані на ту годину явити ся на мітинг.

Мітинг буде проваджений місцевим урядом в присутности голов. урядників.

К. Курчів, гол. предсід.
 С. Ядловский, фінанс. секр.
 Т. Лабовский, рекорд. секр.

Оголошене.

Іспитований дак і добрий дрірене шукєє посади. Прошу зголосити ся до редакції „Свободи“ 10-11

Шукає роботи

20-літній парубок, знає устав церковний по руски, польски і грохи по німецки.
 Email Pa,
 132 Shoemaker Ave., Monessen, Pa.

Руска громада церковна

в Нортгемптон, Па. шукає спосібного малара, котрий би зміг арестетично намалювати і поволотати іконостас в Іх церкві. Зголосити ся письменно, чи лично на адресу:
 Rev. N. Dmytrow,
 Northampton, Pa. 11-12

Хоче женити ся

молодий робітник, Русин в Галичині, має свій дім і два лоти, а також стагу роботу (2.75 дол. денно), в письменною дівчиною в віці 20 до 25 літ. Прошу писати на адресу:
 Nuk. Arseniak,
 Prague St. bet. Russia & France Ave., San Francisco, Cal. 11-12

ЗАПРОШЕНЕ.

Посвячає каменя угольного під церков сьв. Івана Хрестителя в Buffalo (Black Rock) відбуде ся в Неділю сароупотну дия 17 Марта 1907.

На се наше радісне торжество маємо честь запросити всіх наших братів Русинів міста Buffalo а іменно братство сьв. о. Николая в East Buffalo, місцеве братство сьв. Івана Хрестителя, Закарєнську Україну, наших честних сусідів в Lancaster, Seneca і Канада.

Від комітету церковного.
 Buffalo, N. Y.
 Дия 24. Лютого 1907.
 о. Іван Велигорський, парох.
 Петро Коваль, председатель.
 Григорій Видиш, кас.
 Теодор Скробала, секретар.

Просимо усіх хто має посилати нам гроші, посилати їх або поштовыми моні-ордерами або драфтами на Нью Йорк а не чеками, бо ми від одного чека мусимо платити 10 центів за сколектовані а кромі сего на такі чеки не можемо доставити гроший через два тижні, бо стільки меньше бильше треба сколектоване не Нью-Йоркского чека.
 Редакція „Свободи“

МАНЦЕЛЯРІЯ

Адвокатско - Нотаріяльна а справах нраових і американських
Ф. С. Остаповича,
 5. урядник ц. і. в астрійско-угорск. Нонзуляту в Н. Й.
 Перепроваджує всі справи судові і спадкові виконує повномочія контракту купни і продажни в легальности конуляркоу і п. р. залюджує повности воєнскі, ульняєня від ціпенц, контроль як також асентеруки в Америці удляє поряді во всіх справах црєвних і американських.
 Посылка грошей певна і скорі.
 Спродаж карт корабельних і колових.
 Полице гроші в бєвєнних Банках європейскіх і американських.
 Бє. відмовидь залучати маркы постоу.
 Адрес:
F. S. Ostapowicz
 126 2nd Str. New York, N. Y.

В місяці Січню 1907 року приступило до Р. Н. Союзу 477 членів.

Товариство „Либов“, відділ 112, Р. Н. Союзу в Newark, N. J.:

- Окремий Антін
Колісник Михайло
Йосифішин Іван
Бонюша Федько
Бузь Михайло
Малецький Сенько
Скоропада Дмитро
Санах Федько
Воробець Василь
Галушка Бось
Боритко Стах

Братство сьв. О. Ниволан в California, Pa., відділ 148 Р. Н. Союзу:

- Роговський Кость
Бибель Анна
Бурлак Теодор
Бабич Василь
Білин Луць
Подвіка Войтїх
Риджанч Василь
Дюрка Юрій
Бульциний Григорій
Гвилянський Луць
Барла Юрій
Дмитрів Николаї
Голубко Ниволан
Кіра Данило
Кіра Анастасія
Кіра Стефан

Братство Пресьв. Богородиці, Відділ 149 Р. Н. Союзу, West Seneca, N. Y.

- Шварна Михайло (стар.)
Петришин Теодор
Козак Василь
Юзьків Петро
Солтис Михайло
Савич Павло
Городиский Михайло
Панасюк Антін
Когут Михайло
Павлів Никола
Чушак Юрій
Дзюнь Кость
Хамардак Юрій
Бузів Теодор
Андрейчишин Філіп
Бойко Михайло
Мисляків Панько
Онукович Петро
Ворно Данило
Андрейчишин Йосиф
Шварна Михайло (мол.)
Хорондан Никола
Шварна Юстін
Володимирський Вілко
Федик Саксон
Бандар Петро
Мисляків Михайло

Братство сьв. о. Николая в Igwopa, Pa., відділ 150 Р. Н. Союзу:

- Фесінич Никола
Ільницький Іван Янінович
Яворський Никола Гнацевич
Олексин Никола
Паславський Никола Туткович
Лоневський Григор. Гавлович
Яворський Йосиф Ігнацевич
Лоневський Іван Гавлович
Ільницький Іван Цергович
Нановський Іван Тарнова
Скулік Альберт
Скупін Михайло
Олексів Михайло
Петрейко Федор
Сікоряк Ілько
Михульчин Луць
Яворський Юзьо Мартин
Туряньський Ігнат Качалович
Голішин Павло
Дорогич Павло
Бойко Іван
Сікоряк Олекс
Лопатович Базилір
Штевдох Михайло
Штевдох Матій

В. 3. Присташ Федко
Семанч Стефан (мол.)
Семанч Михайло

В. 5. Ілько Френк

- В. 6. Кістуанен Юрій
Голяк Рачкун Юрій
Місарош Василь Василь
Франчук Василь Юрів
Стойка Іван Василь
Загорський Іван
Віанчанч Петро
Воділка Андрей
Петриско Стефан (днт.)
" Михайло "
" Марія "
" Іван "

В. 7. Бовик Тимко
Ванюга Михайло
Кудла Стефан
Поступак Николаї (днт.)

- В. 9. Брелак Григорій
Пеленський Алексій
Дутка Яким
Брелак Онуфрей
Томко Іван
Петро Жилич (днт.)

В. 11. Руданч Осиф
Жувинський Волод.

В. 14. Патрош Семан
В. 16. Конар Митро
Хома Іван

- В. 18. Вислопка Марія (днт.)
Володимир Вітик "
Міхняк Андрей "
Сиротак Митро "
Підлипчак Тейла "
Лепко Алексій "

В. 19. Фенна Опришка
Сисак Марія

В. 20. Хомулян Михайло
Хануляк Михайл

В. 23. Контрач Марія (днт.)
Контрач Анна "

В. 25. Юшак Анна "

В. 27. Маркович Петро
Гриник Іван (днт.)

- В. 28. Сенік Семан
Хвастак Іван
Шарій Іван
Шпулка Олекса
Роман Василь
Горват Михайло

В. 29. Федак Василь
Гулік Теодор
Жидак Ілько
Жидак Петро

В. 31. Матей Юрій

В. 33. Марциховський Андрей
Янчевич Василь
Машляник Іван
Сторозишин Павло
Сахар Михайло
Ботовський Іван
Бурдулак Стефан
Гіль Никола
Лукачонський Іван
Сидора Стеф. (днт.)
Сидора Іван "

Сторозишин Марія (днт.)
Бодін Андрей
Чемерис Стефан
Юркатч Василь
Лушка Михайл
Санич Андрей
Шурик Василь
Димка Василь
Бручновський Никола
Яцко Антін
Клемаш Павло
Мінчук Стефан
Шатек Дмитро
Хитла Антін

В. 34. Русин Семан

В. 36. Бибель Іван
Богут Гаврило
Беднарчик Михайло
Солонька Марія (днт.)
Коживак Осиф "

В. 38. Фунда Іван
Тіра Анна
" Марія днт.
" Іван "

В. 39. Михаліно Юрій
Феняк Семко
Лукачик Семко
Добрович Петро

В. 40. Вінценті Семан
Плаклевич Владок
Славянник Павло
Пильовський Осиф

- Літа Анна днт.
" Іван "
Тимко Марія "
В. 42. Хома Михайло,
В. 43. Желестовський Дмитро
В. 46. Бучко Михайло
Шлебан Іван (мол.)
Пискорик Михайло
Лешко Юрій

В. 47. Ілько Марія днт.
" Никола "
" Михайло "
Сєнік Марія "

В. 48. о. Волинєць Йосиф

В. 49. Барна Теодор
Гєфєр Мартин
Русь Валєк
Степанник Іван (мол.)
Степанник Іван (стар.)
Байко Давидо
Почвара Йосиф
Бєсарович Йосиф
Сєнік Йосиф
Палко Іван

В. 52. Затонський Іван

В. 53. Ривак Осиф
Морозко Петро
Петрушка Марія днт.

В. 54. Летига Марія днт.

В. 55. Сембрат Трофій
Залецький Іван

В. 58. Диків Іван мол.

В. 59. Овад Андрей

В. 62. Ятчин Іван

В. 65. о. Камінський Андрей

В. 66. Медвідь Анна
Савка Андрей
Ядловка Марія

В. 67. Морган Дмитро
Божут Семко
Старух Левон
Снолін Михайло
Муха Семан
Кундуш Павло
Годко Петро
Горкович Михайло
Грубик Стефан
Дармограй Стефан
Малецький Василь
Рудавський Гриць

В. 70. Кушпїр Тимко
Ривак Мартин
Бушпїр Гнат
Малаховський Федько
Сєндун Никола
Снявський Михайло
Бабляк Петро
Гєрєчко Михайло
Валко Іван
Димель Петро (днт.)

В. 72. Цірко Михайло
Петроцько Іван
Башняний Семко
" Стефан днт.

В. 76. Алексович Іван
Головач Стефан
Тухуй Юрій

В. 78. Мацішовський Станіслав
Семанчик Стефан
Сомняк Гриць
Фєдич Никола

В. 79. Бухвак Василь

В. 80. Яцків Ілько

В. 81. Бравчук Стефан
Маур Іван
Ячник Антін
Павліковський Іван
Мацала Яцентій
Семанак Яким
Паніць Григорій
Зєбен Мартин
Чацько Володимир
Рейтар Іван
Онисько Гарасин
Грєнь Блажєй
Захарків Евстатій

В. 82. Старєнчак Антошко
Улан Франко
Курєк Михайло
Долінський Іван
Бручєвєч Никола
Косар Никола
Самєць Василь
Нарєбєцький Михайло (днт.)
Круць Катєрина (днт.)
Іванюк Михайло (днт.)

В. 83. Капєлюшок Зофія
Баськів Анна

В. 84. Шарак Іван

- Гриб Петро
В. 85. Федько Анна
Прочко Розалія
Мамрович Йосиф
Панько Лєшко
Кучаба Василь
Бєрголь Михайло
Груць Іван
Бурдаш Федор
Федько Михайло (мол.)
Романчєк Марія
Снєрєканич Андрей
Опашник Анна
Гливак Варвара

В. 86. Вовк Михайло
Рущкий Дмитро
Кучманч Никола

В. 87. Лєсюк Доминик

В. 89. Токарчик Андрей

В. 90. Ривак Василь

В. 91. Рудавський Василь
о. Лучєчко Петро
Лєшко Михайло
Браток Луць
Матвій Михайло
Браток Гриць
Войтович Юліян
Соколовський Никола
Пруца Петро
Ковалів Бєрєло
Дошна Іван
Ковальчик Никифор

В. 92. Гуляшич Іван
Бучинський Василь
Гриць Михайло
Сєрновський Дмитро

В. 94. Трояновський Митро

В. 96. Лєнько Данило
Більо Михайло
Миллї Іван
Янош Петро
Сєрко Михайло
Чуріло Іван
Тєрєцький Михайло
Лаврик Іван
Волянський Іван
Батїг Іван
Бірців Михайло
Волошинівський Григорій
Сарахан Стефан
Лєзор Василь
Данилик Михайло
Мачига Бєнєдик
Лєвка Гриць
Троян Іван
Троян Павло
Іваньчєко Сєнько
Бєрєжинський Баврєк
Вєлах Антін
Гомєль Іван
Сєнік Петро
Срадомський Мєлє
Сич Михайло
Пилєнко Іван
Буана Олекса
Афтанає Марія

В. 97. Смола Бєспєр
Глад Іван

В. 98. Смоляк Гринько
Майзан Іван (днт.)

В. 99. Замчєк Василь
Нєсїй Никола
Кущвара Павло

В. 102. Лїшак Михайло
Гавальчин Осиф
Гнатков Федько
Кавалєць Іван

В. 104. Вавжєнський Станіслав
Бєднарчик Іван
Бєзловський Мартин
Барон Никола
Сабат Стефан
Щєрнєць Ілько
Щєшєвїч Іван
Боник Михайло
Сєвїрк Михайло
Богут Станіслав
Висловський Стах
Снєродїньський Василь
Скіра Григорій
Бравєць Матвій
Тонашїн Іван
Лємїньський Осиф
Стуцько Василь
Шур Павло
Станько Федор
Будий Іван
Шкурат Лєшко (днт.)

- Фєдоряк Мєлєша "
Башпух Осиф "
Щєнєцький Антін "
В. 105. Бєянта Василь
Бїлєй Петро
В. 107. Гиряк Іван
Цап Іван
Балонда Михайло (днт.)

В. 108. Тимкєвич Філіп
Мєгрєль Сєнько
Заблєцький Бось
Тимпів Никола
Бурдман Стеф.
Коричий Волод

В. 110. Мізько Йосиф

В. 114. Рак Мєхєл

В. 115. Прочак Онуфєр

В. 116. Плейза Кароль

В. 117. Славський Едвард

В. 120. Шєвє Василь
В. 121. Францовський Михайл
Муха Михайл
Новїкєнєч Михайл
Шпурла Марія (днт.)
" Гєлєна "
Бущпїрїк Марія "
" Іван "

В. 122. Снєлїга Анна
Муха Марія
Філіч Пєлїл

В. 123. Муляк Федор
Андрусєшин Юрій
Пєтрица Іван
Сущник Іван
Бочан Никола
Москалюк Антін
Вальків Іван
Лїтїн Григорій
Хомєк Філіко
Дєвїдрєвїч Іван
Гайдучок Філіп
Піндєла Федор
" Никола

Бабич Іван
Прач Олекса
Мєзур Сєбєстїян
Прач Василь
Луцїшвїч Іван
Паланюк Захар
Прач Йосиф
Будик Никита
Котїк Яків
Бурдєк Михайл

В. 126. Мєлєнько Йосиф

В. 128. Буля Войтїх

В. 129. Сабат Михайло
Чєкєлїньський Сєман
Шинїчєн Іван
Чмїль Петро

В. 130. Барамєцький Філіп

В. 131. Бєнар Гарасин

В. 133. Іваншїн Андрей
Базарнїцький Лука

В. 134. Гїбарт Юрій

В. 135. Фунданч Войтєко
Яким Григорій
Фунданч Михайл
Лєбєс Михайло
Орловський Антін
Нїдмєлїцький Іван (ст.)
" " (мол.)
Мєлєйкє Ілько
Мєхєвєч Михайл

В. 136. Дєлун Данило
Грєбана Гнат
Михалїцко Іван
Вєрхолян Юрій

В. 138. Шона Томко
Лєбїшєк Атєназїй

В. 140. Сєкала Василь
Сущко Ілько
Стєшєвєч Іван

В. 141. Бєднарчєк Василь

В. 144. Шатарска Марія.
Брєвдєк Зофія

В. 146. Тимпєч Андрей
Кравчїшин Іван

ПРИСТУПИЛИ НА НОВО:
В. 73. Зєнєр Фтадєй
Шєлєст Гаврило

В. 105. Новак Василь

В. 116. Морчулєц Іван

В. 133. Цюра Гнат
В. 134. Пєл Пєлєко

Виназ членів Р.чар. Союзу за місяць Пю-тий 1907 р.

Table with columns: Відділ, На ціле посперт., На цю. посперт., Дуги, Відділ, На ціле посперт., На цю. посперт., Дуги. Lists names and their contributions across various districts.

Всїх членів в „Союві“ було при кінци Фєбруара 1907 року 8880.

Т. Лєбовський, гол. рєкорд. сєкрєтар.

СЛИ хочєтє післати до старєго краєво красєно друкованїй лїст, купїтє собі лїстїнку до друкованїя в русїнїи Бущпїнї; цїна тїлькє \$7.50. Адрес: Aniela Orzech, 234 E. 121 St., New York N. Y.

На продаж

добрє газдївство в сєлї Бор-тнє, горляцкєго повїту, по-ложєнє в самїй сєрєдїнї сєла, і склєдаєчє сє з цїл-ком новї хатї (3 роки як поставлєна), коморї, стай-нї, возївнї і т. д. Грунт дужє добрий, сїножєть і па-єовїско. (Мож зїмувати до 10 штук худобї). Блїснї вїяснєнєя подєсть

Нагу Zuraw, 138 Main Str., Derby, Conn.

3 днем 1. Фебруара 1907, вiтворено

БАНК РУСКИХ ЕМИГРАНТИВ

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Банк сей заагоджуе слiдуючi справи:

- 1) Пересилае грошi до Галичини, Угорщини, Росiї, Нiмеччини i других краiв i держав свiта по цiнах можливо найтанпах i як найскорше. Кождий хто буде посилати через наш Банк грошi дiстане сейчас вiд нас на них поквитоване, а скоро грошi дiйдуть до краю, вишлемо ему оригiнальний краевий рецeпiс.
- 2) Продае шифкарти на рiзнi лiнii корабельнi до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цiнах, що i самi компанii по своїх головних офiсах в Нью Йорку. По кождого хто хоче iхати до краю i купити в нас шифкарту а дасть нам наперед знати, котрим треном виiхав з дому — ми виiдемо на дiпо а також вiдпровадимо его аж на шифу. Для тих, що будуть купувати в нас шифкарти з краю до Америки, будем давати як найточнiiшi iнформацii, щоби iх краєни дiстались на мiсце призначеня i не були заверненi до краю.
- 3) Вироблае повновласти, контракти кунна i продажи заасмотренi пiдписом конвуля; перепроваджуе процеси спадковi, iнтабуляцii, екстабуляцii, колектуе грошi i взагалi перепроваджуе всякi иншi справи зi судами i старокраевими властями при помочи звiсних старокраевих нотарiв i адвокатiв.
- 4) Полагоджуе справи вiйсковi, як: увiльнене вiд асентирунку, вiйскової контролi, увiльнене вiд вправ i т. п.
- 5) Вирабляе паспортi для ситизенiв виiзджаючих до краю.
- 6) Дае поради в процесах против компанii в разi калiцтва, смерти, невиплаченя пейди i в других правних американських справах.
- 7) Мiняе грошi — старокраевi на американськi i американськi на краевi вiсля бiжучого курсу.

Кроми сего Банк Руских Емигрантiв готiв служити порадю i iнформацiями маюж в других справах, особливо тим, котрi приiзджають до Нью Йорку а не суть ознакомленi з мiстом. Банк Руских Емигрантiв вкладае грошi на проценти до американських i краєвих банкiв.

Всi повисше згаданi справи будемо всегда старатись виконувати скоро, точно i чесно та сподiємось, що в сей спосiб повнiмаемо собi довiре i поперте у ляннайпершого загалу Русинiв.

Такого довiра i поперта сподiємось тим бiльше, що БАНК РУОКИХ ЕМИГРАНТИВ заложено не виключно задля власного iнтересу, але i тому, щоби причинитись бодай малою цеголкою до загално рускоi справи: iменно

десята часть з чистого доходу Банку Руских Емигрантiв призначена на Руский Народний Емиграцiйний Дiм в Америцi.

Рiч се загално звiсна, що брак такоi iнституцii як Емиграцiйний Дiм даеь сильно вiдчувати усiм американським Русинам i еслиб всi другi Русини зробили так само, ми малиби в дуже короткiм часi свiй власний i величавий Руский Народний Емиграцiйний Дiм.

Про вiтворене Банку Руских Емигрантiв просимо повiдомити також своїх знакомих а при нагодi приелати нам iх адреси.

З поважанем

Дирекцiя:

iв. Ардан, гол.

С. Ядловский, нас.

А. Савна, сeкр.

Адрес: Ruthenian Immigrant Bank. House, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

3 мiсяци Марти вiдходять слiдуючi кораблi до Бремен.

	Вiдходить в Нью Йорку.	Приходить до Бремен.
Chemnitz	19 Марта	30 Марта
Trave	20 ..	1 Цвiтня
Kronprinz Wilhelm*	26 ..	2 ..
Cassel	28 ..	7 ..
Darmstadt	30 ..	11 ..

Увага I. Kronprinz Wilhelm e корабель поспiшний цiна шифкарти \$39. Прочi звичайнi почтовi кораблi цiна шифкарти \$33.

Увага II. До або з Кракова до Бремен тикет желiзничий коштуе \$5.

3 мiсяци Цвiтня вiдходять слiдуючi кораблi з Бремен до Нью Йорку.

	Вiдходить в Бремен.	Приходить до Нью Йорку.
Darmstadt	17 Цвiтня	29 Цвiтня
Kaiser Wilhelm der Grosse	23 ..	30 ..
Grosser Kurfuerst	20 ..	30 ..
Weimar	24 ..	6 Мая
Kaiser Wilhelm II	30 ..	7 ..
Main	27 ..	8 ..
Trave	1 Мая	13 ..

Увага: Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse i Kaiser Wilhelm II. суь кораблi поспiшнi: цiна шифкарт III. класи \$43.50; прочi кораблi суь почтовi, цiна шифкарти \$36.50.

Росийска Охотничя Флота

Нова пасажирска пароплавна лiнiя з Нью Йорку до Роттердам i Лiбави або назад без пересiданя великими двошрубовими скорими пароплавними „Смоленск“, „Петербург“ i „Саратов“ Дорoga в Нью Йорку до Роттердам або назад, тривае 9 дeнь; з Нью Йорку до Лiбави або назад 12 дeнь.

Цiна шифкарт:
3 Нью Йорку до Роттердам або з Роттердам до Нью Йорку перша класа 65 дол., трета класа каюта 37 дол., трета класа загална 30 дол.
3 Нью Йорку до Лiбави: перша класа 80 дол., трета класа каюта 47 дол., трета класа загална 37 дол.
3 Лiбави до Нью Йорку: перша класа 87 дол., трета класа каюта 44, трета класа загална 34 дол.
Кораблi вiдходять з Нью Йорку „Смоленск“: 13 Марта.
„Саратов“: 27 Марта.
Генеральнi Агенти:
C. V. Richard & Co.
31--33 Broadway, New York.

Хто бажае iнформацii про Бритийску Колюмбiю

нехай пише на адрес

Geo. Syrotiuk,

Vancouver, B. C., Canada.

Box 482,

ЧИТАЙТЕ!

Списе книжок, якi продаемо:

- * Америка 15 ц.
- * Ангел та пустельник i т. п. 15 ц.
- Библия Велика 2 дол.
- Борба клас i чому робiтники оргiзуються ся 15 ц.
- Весела книжочка з образками 30 ц.
- * В Старiм i Новiм краю 25 ц.
- * Грiхнi мiхонери i т. п. С. 7 15 ц.
- Дeщо в iсторiї православної мiсiї в Америцi 10 ц.
- Дeщо про вiзрача 80 ц.
- * Днi левади i т. п. С. 5 15 ц.
- * Дорога любови, то Божа дорога С. 6 15 ц.
- Драгоманi 10 ц.
- * Емигрант 15 ц.
- Жовiр 10 ц.
- Журнал 15 ц.
- Житє Иyса Христа 1.50 дол.
- * Житє, зарiбки, оргiзацiї i т. п. в Спол. Державах 15 ц.
- За красою 1 дол.
- Земельне питанє 15 ц.
- Зуб ва губ 10 ц.
- * Казки про Жидiв 15 ц.
- Легенди Рускi в образках 10 ц.
- Легенди i працi 15 ц.
- * Книжка Рахунова 50 ц.
- * Календар 25 ц.
- Марiя 10 ц.
- * Многогрудий народ, огляд iсторiї українського народу 20 ц.
- Атлас цiлого свiта, англiйский, 105 мап, над 700 сторiв, подає iмена i люднiсть 40.000 мiст цiлого свiта 1 дол.
- Мала Сполучених Держав i цiлого свiта 4 сторi ширска а 6 стiп довга (иншi продають по 5 дол.) у нас лиш 2 дол.
- * Навернейшi Грiшки 20 ц.
- Народний рух австро-угорських Русинiв 15 ц.
- Новий Завет 4 дол.
- Образки i загадки 10 ц.
- Оповідання 15 ц.
- Оповідання про вадрах богiв 10 ц.
- Пестрi звуки 75 ц.
- Про вiдступництвi вiд рос. православнiя 10 ц.
- * Про нутро землi 25 ц.
- Пiдземнi скарби 25 ц.
- Пекуче 10 ц.
- Безальбр 1 дол.
- Романа Польска, в Русском 10 ц.
- Руско-англiйский словарик 20 ц.
- * Релiгiйнi вiровани естерних народiв 20 ц.
- Смерть 10 ц.
- * Стародавнi казки та оповiданя 15 ц.
- * Степовi люде 15 ц.
- Страйк 20 ц.
- * Стрiльцi на смерть, робiтничя драма 15 ц.
- Умiя в Америцi 20 ц.
- * Хто в чого жие 15 ц.
- * Янi то e люде на землi, з 20 образками 10 ц.
- Як мужик ходи до царя пради 15 ц.
- шукати 15 ц.
- * Через кордон 15 ц.

Адрес треба всегда виписати англiйскими буквами i то дуже виразно.
Swoboda, 184 Hudson St., New York

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“ виконуе всякi роботи входячi в обрiй друкарства тано i скоро. Належить вiдноситись на адресу:
Swoboda, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Одинокий руский адвокат i нотар з Галичини
Др. Юлiян Чупка.

Всi справи в судах i у скаарiв в повiтах Лозерне i Ликаванна.

Всi справи (судовi, повновласти, контракти, справи вiйсковi в Галичинi).

3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa. там де банк Неймета.

Приiзджае до Свентон що Пенедiла i Четверга о годни 6 вечеро.

402 S. Washington Ave., Scranton, Pa. там де банк Райхмана.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офiсi: вiд 8 оi до 10-оi год. рано, вiд 2-оi до 4-оi попол., вiд 7-оi до 10-оi вечер. Old P'hone 1269-B

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**. Ask your newsdealer for it or send 5 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies. **CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers, 58 FIFTH AVENUE, CHICAGO**

Оден з найбільших броварiв в Америцi.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСiБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМiШОК.

Хто лиш раз по-голова вiд него коштуе сего пива, то иншого вже не боєсть здорове i буде пити. **Голова вiд него, нiколи не боєсть, бо єсть здорове i поживне.**

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.